

Tardoskeddi **HÍRMONDÓ**

TARDOSKEDD KÖZSÉG MAGAZINJA

XV. évfolyam | 3. szám | 2012 december | Ára: 1,20 €

*Kellemes karácsonyi
ünnepeket
és sikerekben gazdag
boldog új évet!*

KEDVES OLVASÓINK!

Amikor kezükbe kerül a Tardos-keddi Hírmondó karácsonyi, év végi száma, talán már elcsendesül a világ körülöttünk és bennünk. Talán már tisztán ragyog a lakás, elkészült a karácsonyi díszítés, a kamrában már sorakoznak a mézeskalácsok és az aprósütemények. De ha mégse, akkor is helyezkedjenek el kényelmesen és lapozzanak tovább. Ajánlom figyelmükbe a bevált karácsonyi recepteket, vagy a régi karácsonyokról szóló cikket. A múltidéző rovatban megismerkedhetnek a lányok és az asszonyok téli elfoglaltságával, a fonással. Olvashatnak községünkéről a polgármesteri beszámolóban, valamint a község kulturális rendezvényeiről is. A továbbiakban a községi hivatal tájékoztatót a tavalyi népszámlálás eredményeiről és az új rendeletekről. Most is teret kapnak községünk oktatási intézményei, az egészségügyi tanácsadás és sok más érdekes olvasnivaló.

Év vége közeledtével engedjék meg, hogy minden kedves támogatóknak és munkatársunkban ezúton mondjak köszönetet. Köszönet a nyelvi korrektúrák készítőinek, a cikkek szerzőinek, de nem utolsósorban köszönet a jó ötletekért, a receptekért és tanácsokért. Továbbra is számítunk segítségükre!

Végezetül engedjék meg, hogy az egyik ifjú segítők által választott verssel kívánjak meghitt ünnepeket:

„Karácsony ünnepén
az a kívánságom.
Legyen boldog mindenki
ezen a világon.
Itt is, ott is mindenütt
legyen olyan béke,
mint amilyen bent lakik
az emberek szívében.”

(Pálfalvi Nándor)

Szeretettel
Borbély Livia

Lapunk továbbra is előfizethető a községi hivatalban és a könyvtárban kedvezményes áron, 3 euróért egy évre.

IFJÚ HÁZASOK

Buják Zoltán és Pofáková Valéria	2012. 6. 22.
Peter Bihari és Lakatošová Jaroslava	2012. 8. 15.
Byrne Darragh és Kamenická Veronika	2012. 8. 18.
Lőrincz Lubomír és Škulec Diana	2012. 8. 18.
Nemeš Jozef és Bratová Henrieta	2012. 8. 24.
Bíróczy Zoltán és MUDr. Litviaková Stanislava	2012. 8. 25.
Alföldi Viktor és Csábi Csilla	2012. 9. 1.
Magyar Gábor és Csikós Csilla	2012. 9. 15.
Kanyicska Tibor és Vanya Livia	2012. 9. 22.
Kopečný Viktor és Ing. Vanya Éva	2012. 9. 22.
Ing. Ivanko Ondrej és Ing. Rybár Monika	2012. 9. 22.
Koczka István és Bara Márta	2012. 9. 29.
Čerhák Andrej és Lóbllová Ivana	2012. 10. 20.

A TARTALOMBÓL

[4. oldal]	Polgármesteri beszámoló
[5. oldal]	Bonyhád
[6. oldal]	Községi hivatal tájékoztató
[8. oldal]	Oktatás
[10. oldal]	Kultúra
[14. oldal]	Egészség
[16. oldal]	Életmód
[18. oldal]	Múltidéző
[20. oldal]	Karácsony
[22. oldal]	Sport
[23. oldal]	Szórakozás

KARÁCSONYI VÁSÁR
TARDOSKEDDEN
(2012. december 22-én a Faluház előtt)

Kedves lakosok és vállalkozók!

Tardoskedd község 2012. december 22-én Karácsonyi vásárt szervez a Faluház előtti fedett sátor alatt, amelyre szeretettel meghívjuk Önöket is. Amennyiben felkeltettük érdeklődését, és szeretne árusítóként részt venni, kérem, jelezze a köv. tel. számokon: 035/6492 213, 0905 451 105, ill. 0907 322 496.

KEDVES LAKOSOK ÉS ÁRUSOK, ÖRÜLÜNK A RÉSZVÉTELÜNKNEK!

Program 2012. december 22. (szombat)

10⁰⁰ ó. – KARÁCSONYI VÁSÁR a Faluház előtt

10⁰⁰ – 15⁰⁰ ó. – JÁTSZÓHÁZ: kézműves foglalkozások, játékok és mesesorok gyerekeknek

15⁰⁰ – 17⁰⁰ ó. – A helyi óvodák, iskolák és kultúrcsoportok KARÁCSONYI MŰSORA

17⁰⁰ – 18⁰⁰ ó. – JÁTSZÓHÁZ

18⁰⁰ ó. – KICSÍ HANG karácsonyi koncertje

LEGKISEBB LAKOSAINK

Tanka Djana	2012. 7. 15.
Vojtuš Šimon	2012. 7. 18.
Vincze Diána	2012. 7. 18.
Számelová Sofia	2012. 7. 25.
Molnár Rácz Justin	2012. 8. 7.
Busászka Viktória	2012. 8. 24.
Seiner Olívia	2012. 8. 29.
Varga Viktor	2012. 8. 31.
Gombik Tyler	2012. 9. 17.
Bihari Max	2012. 9. 27.
Lakatos Denis	2012. 10. 10.
Stojka Michaela	2012. 10. 15.
Morvai Máté	2012. 10. 21.
Tóth Hanna	2012. 10. 23.
Vida Filip	2012. 11. 7.

ÖRÖKRE ELBÚCSÚZTAK

Vida Ferenc (1945)	2012. 7. 7.
Brenkus Sándor (1926)	2012. 7. 10.
Kosziba Margit, szül. Szekan (1932)	2012. 7. 31.
Kosziba István (1925)	2012. 9. 9.
Balogh János (1929)	2012. 9. 12.
Ludas István (1960)	2012. 9. 19.
Vanya Ilona szül. Vida (1923)	2012. 9. 23.
Kohút Jozef (1929)	2012. 9. 24.
Živojinov Štefan (1948)	2012. 9. 24.
Pintér Dominik (1983)	2012. 9. 29.
Balla Marcela, szül. Sekan (1932)	2012. 10. 3.
Balla Gyula (1959)	2012. 10. 18.
Kuruc József (1926)	2012. 10. 21.
Bihari Viola (1956)	2012. 10. 25.
Szabó Erzsébet, szül. Buják (1935)	2012. 10. 28.
Záhorský Marian (1956)	2012. 10. 29.
Drenina Katalin, szül. Izák (1949)	2012. 11. 1.
Bencze Monika (1950)	2012. 11. 2.
Cibulka Irén, szül. Balázs (1930)	2012. 11. 4.
Csányi Márta, szül. Boros (1936)	2012. 11. 4.

JUBILÁNSOK

- 70 Augusztus:** Ludas Ilona, Szabó Lajos, Méssáros Emma, Horáček Frdrih
- Szeptember:** Bédi Ferenc, Blažková Klára, Rubišová Helena, Morvai Emma
- Október:** Tóth József, Sipos Mária, Cirok László, Ludas Margit, Rosko Mária, Sánta Mária
- November:** Balogh Miklós
- 75 Augusztus:** Tóth Júlia, Lisko Anna, Tóth Valéria
- Szeptember:** Tóth István, Balogh Vince, Kollár Izabella
- Október:** Gerő Vince, Ruzsik Emma, Vanya Gyula
- November:** Brlai József, Ladics Vince
- 80 Augusztus:** Szabó Teréz, Tóth István, Pšenák Emma, Balogh Lajos, Vanya Erzsébet
- Szeptember:** Pšenák Béla, Képesi Mária, Ivančič Mária, Bogdány Vilma
- Október:** Balogh Rozália, Bencze Teréz, Csányi Mária
- November:** Bara Júlia, Dózsa Emma, Vida Rozália – Olga
- 85 Augusztus:** Borbély Emma
- Szeptember:** Vincze Anna, Vanya Mária
- Október:** Csányi Gyula, Fialka Júlia
- November:** Pekarík Pál
- 90 Október:** Királyová Hermína, Vanya Ilona
- 95 Október:** Žilinská Margita

POLGÁRMESTERI *beszámoló*

Szinte hihetetlen, de mégis így van. December 10-ét átlépve, félúton járunk a választási ciklusból. A Tardoskeddi Hírmondó elmúlt számait lapozva, a Carisma TV műsorait visszanézve, mindig igyekeztem a lakosságot informálni a község életéről, az aktuális eseményekről. A nyilvános és egyenes adásban zajló képviselő-testületi ülések is objektív képet adnak a képviselők aktivitásáról, véleményéről, felkészültségéről, ill. a községünk mindennapjairól.

Hátradőlve, nyugodt szívvel modhatom, hogy a mai világban nem egyszerű a polgármesterek sorsa és ez Tardoskreddre is vonatkozik. A falvakat, városokat sújtó gazdasági megszorítások mindenkit érintenek. Igyekeztem néha fájó, de elkerülhetetlen döntéseket hozni annak érdekében, hogy pl. este bekapcsolhassuk a közmegvilágítást, lenyírjuk a fűvet, eltakarítsuk a lehullott havat vagy esetleg kicseréljük a hangszórót, stb. Sajnos a válság és az infláció, ahogy a családokat sújtja, úgy az önkormányzat életében is jelen van. Egyre nehezebb lesz biztosítani az alapvető szükségleteket, hiszen a bevételeink legnagyobb forrását az adók jelentik, melyből egyre kevesebb érkezik (holott az elvárások nagyok). De ugyanúgy gondot okoz a lakossági és a vállalkozói elmaradások behajtása is. Mint ahogy mindenki tudja, kenyeret pénz nélkül senki sem ad, ezért átgondoltan kell dönteni. A pénzhiányt és a bevételkiesését csak bérek csökkentésével, a főlősleges és tönkrement ingatlan eladásával, energia megtakarításával lehet kompenzálni.

Miben nyilvánult meg ez a két év?

Az eltelt két évet a pénztelenség ellenére pozitívan értékelem, hiszen sikerült számos felújítást végeznünk a helyi vállalkozóknak és az önerőnek köszönhetően: **revitalizáltuk az orvosi rendelőt, a temetőtemplomot, a községi hivatal és a Faluház alagsorát, a vendégek részére bocsájtottuk a Vendégházat.** A futballisták nagy öröme az öltözők konszolidálódtak, **a bírók új épületet kaptak,** valamint a sportkedvelők részére új

ülőkéek és **szociális helységek** lettek biztosítva. A drukerek nemcsak kényelmes, hanem izgalmas pillanatokat élhetnek át, akár az újdonságnak számító futball-labda sorsolása alatt – a labda a szponzoroknak köszönhető. Úgy érzem, a foci háza táján történt változások rányomták bélyegüket a sportolók teljesítményére is, hiszen kíváncsian szerepelnek. Köszönet az edzőknek, és a csapatoknak!

Sikerült befejezni és átadni a faluközpontot valamint az iskolák épületét- nagy meg-

könnyebbülésre. Az árvízvédelem területén előrelépést jelentett, hogy foglalkoztatni tudtunk közel 20 lakost az elhanyagolt **árkok kitakarításánál,** ill. az Environmentális Alap közreműködésével 2 darab magas **teljesítményű szivattyút** vásárolhattunk. Az Országos Tűzoltó Parancsnokságnak köszönhetően az üresen álló szertár, **tűzoltóautóval** gazdagodott. Két évvel ezelőtt elindítottuk a „**Szebb Tardoskeddért**” programot, amely során lakossági összefogással sikerült felszámolni az illegális

lerakatokat. Az illegális hulladék mára kevesebb helyen található, de még mindig fellelhető. Számomra érthetetlen ez a tény, hiszen a lakosok számára biztosított a zöldhulladék - és az egyéb hulladék leadása.

A közbiztonság érdekében **térfigyelő kamerákat** helyeztünk el a falu területén, ezzel is ügyelve az értékeink megőrzésére, a fiatalabb generáció örömeire **WIFI rendszert** építettünk ki a faluközpontban. Az említett munkálatok a kisebb-nagyobb pályázatoknak köszönhetően valósulhattak meg. A község kulturális életét nagyban meghatározzák a pozitívan elbíralt támogatások. Így jöhettek létre a húsvéti-, nyári-, karácsonyi stb. foglalkozások, ill. a **könyvtárunk modernizációja,** rövid időn belül már interneten is foglalkozhatók lesznek a könyvek. Nem feledkezhetünk meg a szabadtéri színpad padjainak átfestéséről, a **Vasutas Múzeum- a Barátság-oszlop átadásáról sem.**

Visszatekintve erre a röpke két évre, nem hagyhatom ki azokat a mindennapi gon-

Békés karácsonyi ünnepeket és sikerekben gazdag, boldog új esztendőöt kívánok.

*Ing. Tóth Marián
polgármester*

dokat, melyek a lakosokat közvetlenül érintik. Gondolok itt a Gorkij utca lakosainak a kérésére, ahol részben hiányzott a közmegvilágítás, a Barackos-, a Kertész- és a Káposztás utca aszfaltburkolatot kapott - nem volt még aszfalt. A Bercsényi utca lakosait a központi víz hiánya sújtotta, melyet szintén sikerült kiküszöbölni, márcsak az aszfalt várat magára. Az iskola területén a Generali biztosító pályázatának köszönhetően közlekedési pálya létesül a tanulók örömeire, de az óvodákat látogató kis diákok kényelme és biztonsága is biztosított. Az iskoláink igazgatóságaival együttműködve azon munkálkodunk, hogy az épület előtt elfolyó termálvízből a nyert hővel kifűtsük az intézményeket, ezzel is pénzt takarítva meg.

Mi várható a hátralévő két évben?

A képviselő-testületi ülésen a képviselők elfogadták a Tardoskeddi termálfürdő Kft. létrejöttét, mely pozitívan viheti előre az évtizedek óta kiaknáztatlan lehetőségeket. A Kft. megalakulása lehetővé teheti, hogy elkezdődjön a jelenlegi termálfürdő korszerűsítése és kibővítése, de csak akkor lesz lehetséges,

ha ezt mindenki akarja. A bővülő község igényli, hogy a lakhatás szempontjából lehetőséget kínáljunk nem csak a fiataloknak, de az idősebb generációnak is. A képviselő testületi ülésen felmerült a kérdés, hogy **bérházak vagy bérházakra van-e igény?** Az elindított pályázatok megvalósítása közös döntésen, az anyagi források bebiztosításán és a tenni akaráson múlik.

Szeretném kihasználni az EU és egyes minisztériumok pályázati lehetőségeit. Több pályázaton dolgozunk, pl. a Községi hivatal hőszigetelésére benyújtott pályázat, a vízvezetékrendszer bővítésére irányuló pályázat, tárgyalásokat folytatunk munkahelyek biztosítása érdekében beruházókkal, de ugyanúgy fontos helyet kap a kábeltelevízióban és a Tardoskeddi Hírmondóban már bemutatott hulladékfeldolgozó létesítése is.

Félúton járva a választási időszakból, úgy gondolom, az elkezdett irány megfelelő. Látványosat, nagyot nem lehet pillanatok alatt, minimális pénzből alkotni, de hiszem, hogy jó szóval, igyekezettel, emberi hozzáállással sikerülhet.

Ing. Tóth Marián

KÉPVISELŐI ROVAT

Tisztelt lakosok!

A legutóbbi képviselő-testületi ülésen, a szerkesztőség arra kérte a képviselőket, hogy osszák meg a véleményüket, informálják a község lakosságát a testületben zajló munkánkról. Eleget téve a kérésnek, pár gondolatban összefoglalnám munkásságomat.

Képviselőként hatodik éve vagyok jelen a falu életében. Mivel vállalkozóként tevékenykedem, (a vállalatom 23 éve sikeresen működik, s büszkén mondhatom, hogy közel 40 tardoskeddi lakosnak biztosít munkalehetőséget; a vállalat tevékenységét 2011-ben miniszteri kitüntetéssel értékelték) ezért a pénzügyi biztonság aktív tagja vagyok 5 társammal

együtt. Nem árulok el nagy titkot, ha elmondom, hogy évek óta támogatója vagyok, nemcsak a község szervezetének, iskoláinak és óvodájának, sportéletének, de a falunak is.

A választási ciklusban támogatni kívánom a termálvíz és a bérházakkal kapcsolatosan elkezdett tárgyalásokat, szeretnék hozzájárulni a község gazdasági helyzetének javulásához. Prioritásomnak tartom, hogy megoldódjon a kommunális hulladéktároló jelenlegi helyzete. A képviselői munkám nem merül ki az ülésen való részvétellel, hanem aktívan képviselem községünket különböző kulturális rendezvényeken, legyen az Bonyhád, Környén, Nagyatádon stb. vagy akár Tardoskedden.

Csanda József, képviselő

A 2010-es helyhatósági választásokon első alkalommal méretett meg a Most-Híd politikai párt. Nagy meglepetésünkre közülünk is három képviselő reprezentálja a lakosok véleményét. A két év gyorsan eltelt, melyet a kompromisszumok, a közös- és a helyes megoldások jellemeztek (ugyanis a testület összetétele sokoldaló, valamennyien a saját prioritását szeretné megvalósítani). Törekedtünk és a mai napig törekszünk a nyitottságra és az őszinteségre, ezért fontosak számunkra a nyilvános, és az előadásban zajló képviselő-testületi ülések.

A választási időszakban Bíróczy Péter, alpolgármester a Környezetvédelmi Bizottságban, Halász Gabriella a Szociális és Egészségügyi Bizottságban, valamint az Oktatási és Kulturális Bizottságban, Konecsné Nóra a Pénzügyi Bizottságban tevékenykedik. Konecsné képviselőnk két év elteltével lemondott mandátumáról, de a bizottsági tevékenységét tovább folytatja. Munkánk során leginkább a fiatal, tardoskeddi lakosságra kívánunk összpontosítani, ami eddig sikerül. Immár két éve karácsonyi gyűjtést rendezünk, az arra rászoruló szociálisan hátrányos családok részére. A nyári szünidőben az iskoláskorú tanulók nagy örömeire nyári tábor kínálunk,

de kezdeményezésünkre a tavaszi nagytakarításnak is egyre nagyobb közkeveltsége van. A takarítás célja nemcsak az, hogy szebb és tisztábbá tegyük környezetünket, hanem hogy formálja és összetartsa a község szellemét. Örömeinkre szolgálna, ha a rendezvénybe még többen bekapcsolódnának. A Híd képviselői nem hiányozhatnak a búcsúi-, kulturális-, sport rendezvényekről, de képviselőjük községünket testvértelepülési rendezvényeken is.

Az elmúlt időszakban több általános érvényű rendeletet dolgoztunk ki, ill. terjesztettünk be. pl. a bérleti díjak regulációjáról szóló-, az üzletek működéséről szóló általános rendeletet. Fontosnak tartjuk, hogy a községünkben bérházak vagy bérházak épüljenek, nemcsak a fiataloknak, hanem az idősebb generáció számára biztosítva a lakhatást. Bízunk benne, hogy a képviselő-társainkkal együtt sikerül megvalósítani a törekvéseinket.

Közeleg az év legszebb ünnepe a karácsony, ebből az alkalomból kívánunk Önöknek sok erőt, egészséget, boldogságot és megértést, hogy „könnyebben tudjunk együtt élni“.

**Halász Gabriella,
Mgr. Konecsné Nóra,
Ing. Bíróczy Péter**

MINIBAZÁR VARAGYA

K sprijemneniu slávnostnej atmosféry Vám na vianočný a novoročný stôl ponúkame:

šampanské, rybaciu polievku s kaprom, kačacie stehná a pečienky, sladkovodné a morské ryby, gaštanové pyré, syrové pagáče, tirolská štrúdlá, chutné biele a červené víno, nealkoholické nápoje.

Radi Vás obslúžime v našich potravinách!

Prajeme Vám pokojné Vianoce a veľa šťastia v roku 2013!

A karácsonyi és újévi ünnepi asztal meghitt légköréhez az alábbi menüt kínáljuk:

Pezsgő, halászlé pontyszeletekkel, kacsacomb és -máj, édesvízi és tengeri halak, gesztenyepüré, sajtos pogácsa, tiroli rétes, finom fehér- és vörösbor, üdítők.

Élelmiszerboltunkban szívesen segítünk Önnek az ünnepi ételek összeállításánál!

Meghitt karácsonyt és boldog új évet kívánunk Önöknek!

Mini Bazár Varagya, Dolná 57, Tvrdošovce
Mini Bazár Varagya, Alvég 57, Tardoskedd

BONYHÁD

„A VÖLGYSÉG FŐVÁROSA” – „A PERCZELEK VÁROSA”

A „Völgység fővárosa”, a „Perczelek városa” Tolna megye déli határán, a 6-os számú fő közlekedési út mentén, Szekszárdtól 20 km-re, Pécstől 40 km-re helyezkedik el. Lakosainak száma 14.000 fő. Bonyhád nemcsak a magyarországi németek egyik központja, hanem a bukovinai székelők is. Rajtuk kívül felvidékiek, helyi magyarok és cigányok lakják a várost.

A Perczel család hosszú időn át meghatározó szerepet töltött be a város életében, és jelentős gazdasági, szellemi és kulturális örökséget hagyott

szerepet játszik a város gazdasági életében a borászati és sörpári berendezéseket, hulladékgyűjtőket gyártó Bogép Kft. Nagy múlttal rendelkezik a cipőgyártás is Bonyhád városában, mely 1917-ben indult a Pétermann és Glaser Cipőgyár létrejöttével. Ma az Aranykorona Ipari-Kereskedelmi és Szolgáltató Kft., a GOYSER Schuh Kft. és a HG Cipő Kft., az LD Jagd Cipőgyártó Kft. foglalkozik lábbelik készítésével, az L-Corium Kft. cipőtalpbéléseket gyárt. A Schaefer-Oesterle Kft. az Audi, a BMW, a Mercedes-

nek és az állattenyésztésnek, a Pannónia Mezőgazdasági Zrt. jelentős cég országos vi-

csova(2010). 2012. május 1-jén nyitotta meg kapuit a Bonyhádi Termálfürdő, amely élmeny- és úszómedencével, ülőmedencével, pancsoló medencével várja a kikapcsolódni vágyókat.

A település 2012-ben számos rendezvénnyel várta a Bonyhádra érkező vendégeket: júniusban zajlott a Völgységi Könyvfesztivál, augusztus elején 22. alkalommal került

Termálfürdő, fotó: Kozma Anikó

A Perczel kert és a Solymár Imre Városi Könyvár, fotó: Streicher Tamás

maga után. Perczel Béla 1909-ben alapított zománcgyárat. Az EMA-LION Bonyhádi Zománcáru Kft. néven működő cég ma az egyetlen zománcgyár Magyarországon. Fontos

Benz és a Porsche gépkocsik exkluzív típusaihoz készít belső térbe bőrrel bevont autókészleteket.

Kiemelt szerepe van a településen a növénytermesztés-

szonylatban is. A bonyhádi tájfajta vöröstarka szarvasmarha kiváló hús- és tejhozamának köszönhetően messze földön híres. Többen foglalkoznak boráskodással a városban. A bonyhádi és gyöngyösi telephellyel rendelkező Danubiana Bt. Magyarország legnagyobb borexportőr cége.

„A Völgység fővárosának” hat külföldi partnertelepülése

sor a „Bukovinai Találkozások” Nemzetközi Folklórfesztiválra, a XVII. Nemzetközi Röplabdás Találkozóra, a XII. Tarka Marhafesztiválra valamint a hagyományos Szent István és az új kenyér ünnepére. A számos sportrendezvény mellett kiemelt rendezvénynek minősül az Országos Népzenei Találkozó és Völgységi Szüret, ill. a 25. születésnapját

Vörösmarty szoborcsoport

A Szentháromság szobor

van: a németországi Hochheim am Main (1997), Treuchtlingen (2011) és Wernau (1989); a szlovákiai Tardoskedd (1998); a lengyelországi Jastrowie (2005) és a vajdasági Pan-

ünneplő a Kränzlein Néptánc-együttes fellépése. A további programokért kérjük, látogasson el a www.bonyhad.hu vagy a www.muvmagyarbonyhad.hu oldalra.

A KÖZSÉGI HIVATAL TÁJÉKOZTAT

2012 novemberéig három általános érvényű rendelet lépett érvénybe, ami a község lakosságát érinti.

1/2012-es számú általános érvényű rendelet a községben működő üzemek és szolgáltató egységek nyitvatartási idejének szabályozását foglalja magába. Meghatározza az üzemek és szolgáltató egységek lehetséges nyitvatartási idejét, a szolgáltatók kötelességeit, valamint az általános érvényű rendelet ellenőrzését.

2/2012-es számú általános érvényű rendelet a kutyák tenyésztéséről, vezetéséről szól a község területén. A nyilvántartás a községi hivatal 1. számú irodájában van vezetve. A kutya tulajdonosa minden év január 31-ig köteles a változásokat bejelenteni. A SZNT 2002 évi 282 sz. törvénye értelmében az általános érvényű rendelet továbbá előírja a kutyák sétáltatásának módját, tájékoztat azokról a helyekről, ahová tilos a kutyákkal bemenni, továbbá tartalmazza a kutyák befogását, valamint a kihágások szankcionálását.

3/2012-es számú általános érvényű rendelet a SZNT 2010 évi 131 sz. törvény értelmében lett kidolgozva a helyi temető működési rendjéről. Az általános érvényű rendelet magába fog-

lalja az alapfogalmakat, a temető létesítését, a szolgáltatásokat, a temető fenntartójának kötelességeit, a sírhelyek használatát és a nyilvántartását, az árjegyzéket a szolgáltatásokról, a bérleti szerződés felmondását, a temető nyitvatartási idejét, tartalmazza a bérlok és temetőt látogatók kötelességeit.

Árjegyzék a szolgáltatásokról:

1-es sírhely illetéke 10 évre	15,- €
2-es sírhely illetéke 10 évre	30,- €
Urnhely illetéke 10 évre	10,- €
Sírbolt illetéke 10 évre	50,- €
Járdák és utak karbantartása 10 évre	4,- €
Vízhasználat 10 évre	4,- €
Építkezési munkák végzése/1nap	10,- €
Építkezési munkák végzése/1 év	100,- €
Ravatalozó bérleti díja 1 temetésre	16,- €
Hűtőhelyiség 1 napra	5,- €

A helyi temető nyitvatartási ideje:

Április – szeptember	7 ³⁰ -tól 21 ⁰⁰ -ig
Október – március	8 ⁰⁰ -tól 17 ⁰⁰ -ig

Fakivágások községünk területén

A telek tulajdonosai, illetve bérloki kötelesek a tulajdonukban lévő területen található fákról és bokrokról gondoskodni, a fákat szakszerűen kezelni, illetve kiszáradás, vagy természeti károk esetén a fát kezelni, esetleg eltávolítani.

Fakivágás esetén a tulajdonos köteles engedélyt kérni a 2002. évi 543. számú törvény értelmében a községi hivatalban. A fakivágást csak indokolt esetben lehet megengedni:

- fák rossz egészségi állapotára való tekintettel,
- elégtelen egészségügyi feltételek lakó-, ill. ipari területekre,
- gyökerek által okozott kár épületekben, járdákban, közterületeken.

A közterületeken fakivágáshoz engedély szükséges:

- az olyan fák kivágására, melynek törzsének kerülete 130 cm magasságban több mint 40 cm, bokros növényzet, ill. cserjék esetén területük több mint 10 m².

A fakivágás kérvényezését a községi hivatalba kell benyújtani. A kérvénynek tartalmaznia kell a névet, lakcímet, a terület meghatározását, ka-

taszteri terület megjelölését a fák fajtájának pontos leírását.

A kérvényhez a következő dokumentumokat szükséges hozzátámasztolni:

- tulajdonlap (illetve használati jog igazolása – bérleti szerződés),
- kataszteri térkép a fák helyének pontos bejelölésével,
- adminisztrációs díj – magánszemély esetében 10,00 €
- jogi személy esetében 100,00 €.

Az illetéket a községi hivatalban kell készpénzben kifizetni vagy a község számlaszámára átutalni. A kérvény megtalálható a község honlapján: www.tvrdosovce.sk

A községi hivatal a fakivágásra az engedélyt a fák egészségi állapotának megítélése után indokolt esetben adja ki. A beadott kérvényeket a képviselő-testület mellett működő környezetvédelmi bizottság tárgyalja, és helyszíni szemlén bírálja el. Az engedély kiadásához mindenképpen szükséges a telek tulajdonosának beleegyezése.

A községi hivatal az engedélyezett kivágott fák helyett előírja és meghatározza az új

fák telepítését, annak helyét és a fák mennyiségét, ill. fajtáját.

Fakivágáshoz engedély nem szükséges a következő esetekben:

- a közterületeken: ha a fák kerülete 130 cm magasságban kevesebb mint 40 cm (nem vonatkozik a temető területére, ahol mindig szükséges engedély),
- magánterületen: ha a fák kerülete 130 cm magasságban kevesebb mint 80 cm.

A külterületen lévő fák kivágásának engedélyezéséhez mindenképp szükséges a természetvédelmi hivatal véleményezése.

A közterületeken lévő fák kivágásának igényét a községi hivatalba kell bejelenteni illetve kérvényezni.

Kihágást követ el az, aki engedély nélkül vágja ki az olyan fákat, cserjéket, melyek kivágása engedélyt igényel. Az elkövetőre a törvény értelmében a hivatal büntetést ró ki.

Közelebbi információk a községi hivatalban kaphatók.

Čapucha Katalin

TUDJUK HÁNYAN VAGYUNK ÉS HOL ÉLÜNK

A népszámlálás a statisztikai adatszerzés legátfogóbb formája, amelyre Szlovákiában tízéves időközönként kerül sor. Egyedülálló információforrás a lakosokról, azok szociális, gazdasági jellemzéséről, valamint a lakásállomány színvonaláról.

A Szlovákiai Statisztikai Hivatal közzétette az első végleges eredményeket a 2011. évi népszámlálásról:

A népszámlálás eszmei időpontjában 2011. május 21-én Szlovákiában 5 397 036 állandó lakhellyel rendelkező lakos élt. A tíz évvel ezelőtti népszámláláshoz mérten a Szlovákiában állandó lakhellyel rendelkező lakosok szá-

ma 17 581-gyel növekedett. A lakosok számánál a megállapított növekedés 0,33 %, ami a legalacsonyabb az összes, Szlovákiában végzett népszámlálások közül. A lakosok létszáma ugyan növekedik, de egyre lassuló mértékben. Szlovákiában a népszámlálás 2011-es eszmei időpontjában 2 891 község volt megszámolva, tehát nyolccal több, mint 2001-ben. Ebből 138 város és 2753 község. Több lakos él városokban (54,4 %), mint a falvakban (45,6 %).

Szlovákia összlakosságának nagyobb része nő (51,3%). Összehasonlítva a tíz évvel ezelőtti népszámlálási adatokkal, a nők férfiakkal szembeni ará-

nya nagyon mérsékelten, de növekedő tendenciát mutat.

Csökkenő arányra utal az 0-14 éves korú lakosság száma is, a 2001-ben 18,9 % arány 2011-ben 15,3%-ra csökkent. Ellenben növekedett a produktív életkorú lakosok (15-64 év) hányada 2001-ben 68,9 % volt, addig 2011-ben 72 %-ra emelkedett. Szintén emelkedett az inaktív korúak (65+) létszáma is, míg 2001-ben 11,4 %, addig 2011-ben 12,7 %-ra emelkedett a 65 év feletti lakosok aránya.

Emelkedő arányt mutat az elvált személyek száma, az egyedülállók száma viszont 2001-es népszámláláshoz viszonyítva nem változott.

Emelkedik a lakosság iskolázottsági szintje, növekedett a főiskolai végzettséggel rendelkező személyek hányada. Szlovákiában a legtöbben a római-katolikus egyház hívének vallották magukat (62%). A második legtöbb híve az evangélikus egyháznak van (5,9 %), majd a görög katolikus egyháznak (3,8 %), és a reformá-

tus egyháznak (1,8 %). Az ateisták száma enyhén növekedett 13 %-os arány 2001-ből 13,4%-ra nőtt 2011-ben.

A legnépesebb nemzetiség a 2011-es népszámlálás alapján a szlovák, a magyar és a roma nemzetiség. Míg a lakosok létszáma az első két nemzetiségnél a két népszámlálási időszak közt csökkent, addig enyhén növekedett azon lakosok száma, akik roma nemzetiségűnek vallják magukat. A 2001-es 1,7% 2011-ben 2%-ra emelkedett.

A számítógépes ismeretek kérdésköréből kitűnik, hogy ezen a téren is fejlődött a társadalom, pl. a lakosság 53,8 % használja az internetet.

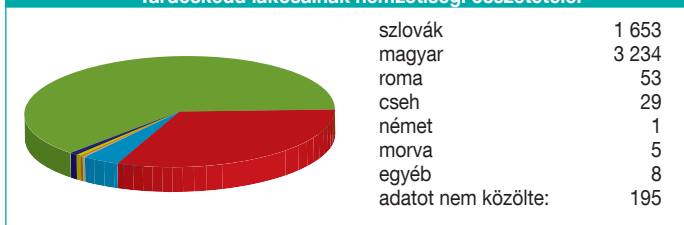
A Statisztikai Hivatal által kiadott adatok alapján Tardoskedd községben 5 188 állandó lakhellyel rendelkező lakos élt.

A népszámlálás minden lakosnak lehetővé tette, hogy joggal hozzájáruljon egy Szlovákiáról alkotott összefüggő kép kialakításához, mely tükrözi a lakosság demográfiai és szociális körülményeit és életfeltételeit.

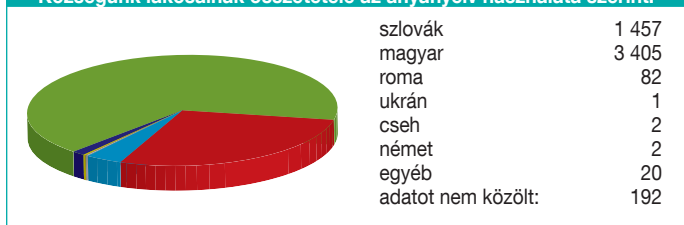
Ezt a képet többek közt azért is szükséges megismernünk, hogy megbízhatóan ismerjük társadalom állapotát, és fel tudjuk mérni további fejlődését.

Mgr. Veres Judit

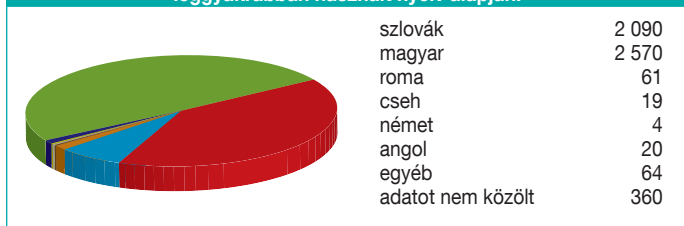
Tardoskedd lakosainak nemzetiségi összetétele:

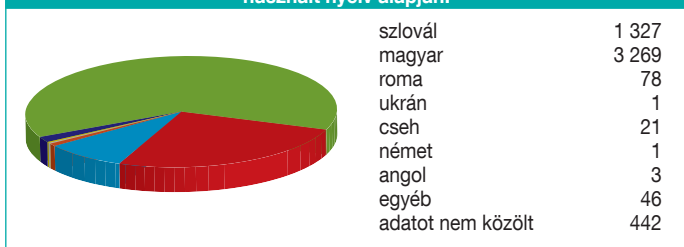
Községünk lakosainak összetétele az anyanyelv használata szerint:

Községünk lakosainak összetétele a köznapi érintkezés során leggyakrabban használt nyelv alapján:

Községünk lakosainak összetétele a háztartásban leggyakrabban használt nyelv alapján:

Eva Optika

Požehnané vianočné sviatky a šťastný Nový rok prajeme všetkým našim zákazníkom. Ďakujeme za prejavení dôvery a zamestnanci Eva Optika s.r.o.

Ďalší karácsonyi ünnepek és békés, boldog új esztendő kívánunk minden kedves kliensünknek és együttműködő partnereinknek bizalommal Eva Optika s.r.o. alkalmasoztat

AZES S.R.O.

MINŐSÉG ELÉRHETŐ ÁRON!

MINŐSÉGI GUMIABRONCSOK forgalmazása személy és teherautókra, mezőgazdasági és ipari gépekre, világmárkák minden mennyiségben és méretben a legmagasabb garanciával. Gumiszerelés, centrozás, acél és alufelnik árusítása és javítása, futómű beállítás. Megrendelés esetén ingyenes házhoz szállítás.

Személy és teherautók, mezőgazdasági és ipari gépek SZELLŐZŐRENDSZERÉNEK tisztítása, klímarendszerek javítása és feltöltése a 0905 959 643-as telefonszámon.

AZES s.r.o. Tvrdosovce
Benceová Eva
Ružový rad 23, Tvrdosovce
Értékesítés: Nicholtrackt Nitra
Kontakt: 0907700462, 0905170577
e-mail: eva@nicholtrackt.sk

BECSENGETTEK...

„Kezdődik az utazás,
a csengő már csenget.
Kívánunk hát jó utat
S hozzá vidám kedvet!”
(Osvát Erzsébet)

A Szemerényi Károly Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola a nyári szünet után újra gyermekszívalja telt meg. 2012. szeptember 3-án húsz kis első, szülei kezét fogva, kissé izgatottan, de annál nagyobb kíváncsisággal először lépte át alma materünk küszöbét, mint kisiskolás.

Az ünnepélyes tanévnyitó után a gyermekek az osztályokba vonultak, hogy a tanító nénik is köszönthessék őket. Az elsős kisdiákok is birtokba vették tantermüket, ahol majd az év során elsajátítják

az olvasás, írás, számolás tudományát. A kezdeti izgalom hamar elillant, és a tanulók ügyesen beilleszkedtek az iskolába. Új barátságok szövődtek. Ezt elősegítette az is, hogy a gyermekek nem idegen környezetbe csöppentek, mivel az óvoda utolsó évében immár hagyományosan, kéthetente iskola-előkészítő foglalkozáson vehettek részt intézményünk falai között. A felkészítés mellett megismerkedhettek az iskola épületével, a tanító nénikkel és a gyerekekkel egyaránt.

Az első csengetés óta már eltelt néhány hónap. A növények napról napra fedezik fel **betűország** kincseit, és a **számok** birodalmában is ügyesen lépegetnek. Az eltelt idő alatt

sok mesével, dallal, verssel ismerkedtek meg. Szorgalmasan, ügyesen dolgoznak, szívesen vesznek részt a napi programokban.

Tantermünk egy interaktív táblával is el van látva. Ez a modern taneszköz nagy segítséget jelent az oktató – nevelő munkában. A diákok aktívan vesznek részt a feladatokban, és így játékosan

sajátíthatják el a tananyagot. A tanítási órák után a kis csapat az iskola által kínált különféle szakköri tevékenységekbe is bekapcsolódik, mint például a báb-, görkorcsolya-, rovásírás-, színjátékos- vagy az olvasókör.

Kívánok sok – sok erőt, szorgalmat, hogy a kitartó munka meghozza gyümölcsét!

Mgr. Dakos Szilvia

A tudásért élj, az életért tanulj...

2012. szeptember 3-án országsszerte rengeteg oktatási intézmény nyitotta meg ismételt kapuját a tudásra szomjazó diáksereg előtt. Nem volt ez másként Tardoskedd községi iskoláinak életében sem.

A 2012/2013-as iskolai esztendő annyiban különbözött az eddigiektől, hogy tanintézményünk igazgatónője PaedDr. Tóth Szilvia rövid időre átadta az iskola irányítását. Az új vezetőség és a pedagógusok szokásukhoz híven teljes erőbedobással, tudásuk legjavát nyújtva kezdték meg az oktató nevelő munkát.

Alma materünkben a mindennapi oktató-nevelő folyamat mellett marad idő a játszva tanulásra, a sportolásra, az egészség védelmére és nem utolsósorban a kultúra felvirágoztatására. Pár hónap elteltével számos tartalmas, színvonalas rendezvény szervezői és résztvevői lehettünk.

Szeptember 19-én a multifunkciós sportpályán egy fergeteges futóversenyt izgulhattunk végig. A nap fénypontja az iskola mellett működő SzMSzSz ajándéka volt, egy 200€ értékű különleges ping-pongasztal.

Még e hónap végén a Lucerna Polgári Társulás támogatásával a tanulók Bojnára, Gimesre látogattak, ahol újabb ismeretekkel gazdagodtak nemzetük történelméről.

Október 3-án vendégül láttuk **Buglya Sándor** rendezőt, operatőrt, a Dunatáj Alapítvány elnökét, a Duna TV munkatársát, aki bevezetett bennünket a filmkészítés rejtelmeibe. A tanulók számtalan kérdéssel bombázták Sanyi bácsit, aki nagy örömmel válaszolt a kíváncsi gyereksereg minden feltett kérdésére.

Az ember egyik legfőbb kincse az egészsége.

Ezt az értéket tudatos, helyes táplálkozással tudjuk megőrizni. Erre szerettük volna felhívni a gyermekek figyelmét október 16-án, az élelmezés világnapján. E rendhagyó napon csupa egészséges, nemzetközi finomságot készítettünk, tálaltunk, és mindenki nagy öröme **tudatosan táplálkoztunk**.

Novemberben felhívtuk a gyermekek figyelmét a cukorbetegség felismerésének és megelőzésének a fontosságára. Vendégül láttuk **Dr. Halz Ottó gyermekorvost**, aki boldogan válaszolt az érdeklődő diákoknak. Megtekintettünk

egy oktatófilmet a vércukorszint méréséről, amely, mint megtudtuk, részben megvédhet bennünket a cukorbetegségtől.

December 5-én vendégül láttuk a **Rákóczi Szövetség** képviselőit, akik valamennyi elsős diákot 10 000Ft jutalomban részesítették. Az ösztöndíjprogram célja, hogy felhívja a figyelmet a magyar iskolaválasztás fontosságára.

December 6-án nálunk járt a Mikulás, aki „Az öt legenda” című 3D mese megtekintésére invitálta a tanintézmény diákjait és Tardoskedd községi magyar ajkú óvodásait. A mesét december 7-én tekintettük meg Érsekújvárbán.

Tartalmitlag bőséges, busás hónapok állnak mögöttünk, és ugyanezt mondhatom el az előttünk várakozó időszakról is. A pedagógusok és diákok kitartó munkája minden esetben elnyerte méltó jutalmát. Végezetül engedjék meg, hogy a pár nap múlva beköszöntő ünnep alkalmából az iskola nevében mindnyájuknak **kellemes karácsonyi ünnepeket kívánjak!**

Mgr. Biró Renáta

Szeptembertől újra gyermekzsivalytól hangos az óvoda udvara

A gyönyörű, szinte még nyarat idéző kora őszi napok lehetőséget adtak a szabadban való programok lebonyolítására. Szeptember végén már hagyományosan megtartjuk az Almahetet. A helyi szövetkezet és gyümölcsöskert vezetői jóvoltából egy élménydús délelőttöt töltöttünk az almáskertben. Nagy élvezettel szedtük a kiskannáinkba az illatos, ropogós, friss almát. Persze a kóstoló sem maradt el. Ezúton köszönjük Bíróczi Péter mérnök úrnak!

Az óvodában folytattuk a foglalkozást, hiszen azon a héten minden az alma körül forgott. Süteményt sütöttünk,

kóstolót tartottunk, ismerkedtünk a formákkal, ízekkel. Képzőművészeti alkotásaink is ennek a témának a jegyében készültek.

Október végén Tökparádéra kerül sor. Töklámpásainkat és rémisztő kis alkotásainkat az épület folyosóján tekinthették meg a szülők. Illatos sült tökkel kínáltuk vendégeinket. November végén már az adventi időszakra, a Mikulásváró ünnepekre készültünk. A játszó-

szoba melegében finom mézeskalácsot sütöttünk, elkészítettük az adventi koszorúinkat, kis dí-

szainkat a karácsonyfára.

Megragadva az alkalmat a Magyar Tantervű Óvoda alkalmazottai és neveltjei kívánnak minden kedves olvasónak békés, boldog, meghitt ünnepeket!

Pintér Adrianna

NÉPHAGYOMÁNYŐRZÉS A SZENT ISTVÁN ÓVODÁBAN

A játék, ami örömet és boldogságot ad, jól ötvözhető a néphagyomány-ápolással. Az óvodai nevelésünkben a néphagyományőrzés folyamatosságát a mindennapok hagyományőrző tevékenysége és az év jeles napjaira való készülődés adják, ezért alkalmazzuk ezeket nagy részben az óvodában. Célunk, hogy a gyermekek megismerjék a helyi népszokásokat, népi ünnepeket, népművészeti alkotásokat, hiszen örömmel vesznek részt a jeles napokat megelőző közös készülődé-

sekben. Az óvodásaink számára az ünnepnap a várva várt nap, és ezek az élmények hatnak a családok szemléletmódjára is.

E programunk alkalmával szerveztünk egy földműveléssel foglalkoztató hetet, ahol összehasonlítottuk a mai, illetve a régen, még az elődeink által használt segédeszközöket. Ebben nagy segítségünkre volt a helyi mezőgazdasági szövetkezet, ahol megtekinthettük a most használatos földművelési járműveket és eszközöket,

majd jelen lehettünk a szüret közben is, ahova elkísért bennünket a tardoskeddi férfi énekkar. Énekük hallgatása közben megízlelhettük az idei termést, a finom szőlőszemeket. Az óvodában az énekkar tagjaival egy közös időtöltés során az óvodások előadták, mi módon ismerkednek a népi nyelvvel: mondókáztak, népdalokat daloltak, illetve játékokkal szórakoztatták a vendégeinket. Ezután a férfi énekkar tagjai bemutattak néhány,

általuk használt földművelési munkát segítő tárgyat, mint a pados kukoricamorzsolót, kézi csépléshez használt eszközöket, duggatófokost...

Ezeknek a bemutatását a gyermekek nagy figyelemmel kísérték, és érdeklődéssel hallgatták az ezek mellé mesélt történeteket. Óvodásaink termésképeket készítettek csuhéból, különféle népművészeti alkotásokat kukoricaszemekből, és finom tortát sütöttek kukoricalisztból.

Meg szeretnénk ismertetni a gyermekekkel a helyi népszokásokat, népi ünnepeket, népművészeti alkotásokat, amelyek egyben jellemzőek a tardoskeddi hagyományokra is. Már számolva a napokat várják a decemberi hónap jeles napjait (Luca-nap, Mikulás-nap, karácsony), mivel erre az időszakra számos népszokás jellemző, és ezek többnyire a keresztény vallás hirdetésével függnek össze.

A rendezvények célja, hogy megőrizzük és ápoljuk hagyományainkat, illetve a szülőföldünk iránti szeretet megerősítése, mert a kultúrát nem lehet örökölni, ezt minden nemzedéknek meg kell szereznie magának.

Mgr. Bencze Michaela
a Szent István Óvoda
igazgatónője

A NYUGDÍJAS KLUB 2012-ES ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

A Nyugdíjas klub, és a mellette működő Rozmaring énekkar a 2012-es évet színházlátogatással kezdte. Nyugdíjas tagjainkkal karöltve január 27-én budapesti művészek előadásában egy egész estét betöltő „Operett gála” műsoron vettünk részt a Komáromi Művelődési Központban. Felejthetetlen, gyönyörű élménnyel tértünk haza. Február 9-én a faluközpont átadásánál énekeltünk egy-egy szép magyar és szlovák dalt a szülőfalunkról. Február 10-ére megszerveztük a már hagyományos farsangi teadélután, ahol vidám műsorral szórakoztattuk nyugdíjasainkat. A műsorszámok között szerepeltek

színházlátogatást, mégpedig a komáromi Jókai Színházban, ahol a „Sári bíró” című előadást néztük meg. Szintén áprilisban az énekkar tagjai közül páran részt vettek községünk tavaszi nagytakarításban, és virágokat ültettek a faluközpontban. Ebben a hónapban részt vettünk egy orvosi előadáson, amit a Lucerna Polgári Társulás a Nyugdíjas klubbal és az rokkantszervezettel karöltve szervezett meg. MUDr. Borbély Zoltán, falunk szülötte nagyon színvonalas előadást tartott, és minden kérdésünkre választ kaptunk. Ebben az évben több ilyen hasonló előadás van tervben, amire szeretettel meghívtuk falunk lakosa-

ban találtuk magunkat, itt megvannak örökítve a bányász-lakások, a régi iskola, régi mesterségek és gépek, amikkel valamikor dolgoztak. Délután egy kis ízelítőt adtunk az ottani nyugdíjasoknak, az anyák napi műsorunkból. Még az év elején a Nyugdíjas klub és a Rokkantszervezet kapott egy közös használt számítógépet a Lucerna Polgári Társulástól. Ez motivált bennünket arra, hogy a májusi hónapban - a szlovák alapiskola segítségével - elindítsunk egy számítógépes tanfolyamot nyugdíjasok részére, ezt szeretnénk folytatni az ősz folyamán. Június 12-ére meghívást kaptunk szákszendi nyugdíjas

sek otthonába, ahol egyórás műsorral szórakoztattuk az otthon lakóit, jubiléusait, akik közt volt egy 104 éves néni is. Augusztus 24-én két szép dallal emlékeztünk meg a ki-telepítettek emléktáblájánál. A tardoskeddi búcsú alkalmából vendégül láttuk szákszendi, bonyhádi és környei barátainkat.

Október 20-án ünnepelte megalakulásának 10. évfordulóját a bonyhádi Felvidékiek Egyesülete, ahová mi is meghívást kaptunk. Október 26-án, mint minden évben, most is megszerveztük falunk 70, 80, 90, 95 éves jubiléusainak ünnepségét, amire szívvel-lélekkel készültünk. Az idei évben 95 jubilálót köszöntöttünk. Erre az ünnepségre meghívtuk tatabánya-bánhidai barátainkat is. Minden ilyen találkozás a Nyugdíjas klub tagjaival és barátainkkal nagy feltöltődést jelent, erőt ad számunkra, és visszaigazolja azt, hogy érdemes folytatni ezt a munkát.

Megragadva az alkalmat köszönetet szeretnénk mondani Buják Erzsébetnek, hogy mindig nagyon színvonalasan vezeti fellépéseinket. Továbbá ezúton szeretnénk megköszönni mindenkinek, aki bármiféle segítséget nyújtott szervezetünknek, és ezzel hatékonyabbá tette munkánkat.

Ennyi fért bele ez évi tevékenységünkbe, már tervezzük a 2013-as évet, nagy esemény előtt állunk, mert a jövő évben 20 éves évfordulónkat fogjuk ünnepelni. **Puskás Mária**

Rozmaring énekkar a XIV. folklór fesztiválon

közös dalszövegek, magánszámok, vers, vidám dalok, tánc és jelenetek. A tombola sorolás után táncra perdültek a még fürge lábú nyugdíjasok. A talpalávalót Rémes József szolgáltatta.

Március 6-án kézimunka délelőtti szerveztünk nyugdíjasaink számára, ahol a foltvarrós technikát próbáltuk elsajátítani. Március 16-án megemlékeztünk az 1848-49-es szabadságharc hősi halottairól. Nagy megtiszteltetés ért bennünket, mivel március 19-én a Most-Híd pártja győri fordulóval ajándékozta meg az énekkar tagjait. Április 14-én szerveztünk egy újabb

it is. Május elején az énekkar tagjai közül sokan részt vettek a Hősök szobra kerítésének festésében. Május 4-én tartottuk az anyák napját a Faluházban, ahová szeretettel meghívtuk minden nyugdíjas nőtársunkat. Nagy odaadással készültünk erre a szép napra. Másfél órás műsort állítottunk össze. Szerettünk volna egy felejthetetlen, szép délutánt szerezni az édesanyáknak, ami a visszajelzésekből lemérve talán sikerült is. Május 7-én tatabánya-bánhidai barátaink nőnapot tartottak, és minket is vendégül láttak. Szerveztünk számunkra egy bányalátogatást, ahol egy kisebb múzeum-

barátainktól, ahová vidám műsorral, dalokkal, jelenetekkel és táncpalávalóval készültünk.

Július 2-án Dr. Salgó házaspár előadásán vettünk részt, ahol sok információt kaptunk úgy a szembetegségekről, mint a gyomorproblémákról. Július 5-én a Faluházban a himzés tudományát próbáltuk átadni a vakációzó gyerekeknek. Július 7-én a Környei Sörfesztiválon, majd a tardoskeddi búcsú felépítésünkkor adtunk egy kis ízelítőt falunk lakodalmas szokásaiból. Július 12-én nyugdíjas tagjaink számára fürdőlátogatást szerveztünk Komáromba. Július 31-én meghívást kaptunk a pozsonyi idő-

az együttműködés pártja - strana spoluprice

Kellemes karácsonyi ünnepeket és nagyon boldog Új évet kíván a Most - Híd tardoskeddi alapszervezete!

Veselé Vianoce a štátný nový rok Vám praje miestna organizácia Most - Híd v Trdošovicach.

A Fehér Akác asszonykórus a NAGYATÁDI SZILVANAPON

Községünk hivatalos képviselője mellett csoportunk is ott volt 2012. szeptember 15-én a rendezvényen, hogy a kultúrális keretén belül bemutakozzon. Másnap – vasárnap – részt vettünk az ünnepi szentmisén, majd a II. János Pál pápa emlékének szentelt kiállítás megnyitóján. Ezt követően tettünk egy városnéző sétát a Nagyatádi Erdélyi Kör

elnökének Dr. Orbán Csabának kíséretében, megismerve a kellemes környezetű kisváros nevezetességeit.

Élményekkel eltelve és a fesztiválon főzött kisüvegnyi szilvalekvár-kóstolóval, valamint egy emlékebe kapott ösztartozást hirdető könyvkiadvánnyal, kitűnő hangulatban tértünk haza.

Mojzes Erzsébet

VI. FAFARAGÓ TALÁLKOZÓ

2012. szeptember 28 – 29-én vidám kopácsolástól zengett a tardoskeddi tájház udvara. A bejáratban faragott tábla hirdette: „Amit elődeink ránk hagytak, azt nekünk kötelességünk megóvni, hogy utódaink is láthassák.” Ez akár a rendezvény mottója is lehetett volna.

Szabó Ferdinánd, a VI. Fafaragó találkozó főszervezője büszkén mutatta a Tardoskeddi római katolikus kör iparos szakosztályának zászlaját 1937-ből. „Ez a régi lobogó volt az idejének ötletadó,

úgy döntöttünk, megfaragjuk az egykori helyi iparosok szimbólumait, amelyek a hímezett brokáton is láthatók.” A 230 cm magas bükkfából készült alkotásra Tanka Árpád rajzolta ki az egyes mesterségek szerszámaikat: a bográrok kerekét, az asztalosok gyaluját, a pékek sütőlapátját, a borbélyok borotváját, az ácsok vésőjét, az óráskok fogaskerekét, a kovácsok üllőjét, a szabók ollóját, a kőművesek kőműveslapátját és a borászok dézsáját. Ezt követően

a munka neheze a szorgos fafaragókra hárult: Bencze Róbert, Braço Péter, Buják Vince, Csányi Gyula, Oravek Gábor, Szabó Ferdinánd, Tanka Árpád segítségével volt egy magyarországi mester, Kiss István is, aki Tatárról érkezett. Egyetlen olyan eszköz került a szoborra, ami a zászlón nem látható. „A tardoskeddi váskát nem akaruk kihagyni. Valamikor ezzel hordták vállukon a falubeli az artézi

kútról a vizet. Minden háznál volt ilyen bot, aminek a két végén láncra kampót erősítettek, és ezekre akasztották a kanakát” – mutatta Buják Vince.

A két nap folyamán egymásnak adták a régi pa-

nemcsak fafaragó, de motoros és lovas találkozót is tartottak. „Számomra a legnagyobb élmény az volt, amikor megjelentek az óvodások – mesélte Kiss István. – Szívet melengető érzés, hogy az óvónéni veszik a fáradságot,

rasztház faragott kapujának kilincsét a látogatók. Délelőtt eljöttek megcsodálni az alkotó mestereket a helyi óvodák és iskolák növendékei, de a nap többi részében is mindig akadt nézelődő. A betérő járókelőket egy rögtönzött kiállítás is fogadta a fafaragók korábbi munkáiból. Az egyik pillanatban még motorbiciklik zúgásától volt hangos az utca, a másikon már lovasok integettek az udvaron dolgozó mestereknek. A nagyközségben ugyanis a szombati napon

és megmutatják az apróságoknak, mi az érték. Ők pedig szájtátva nézték, mi történik itt.” A tisztasági iparosok szobrát – akárcsak a korábbi találkozókra készült alkotásokat – a község Felvégi parkjában fogják felállítani.

Benkő Timea

A rendezvényt a Szlovák Köztársaság Kormányhivatala a „Nemzeti kisebbségek kultúrája 2012” program keretén belül támogatta.

ÚJ KIADVÁNYOK KÖZSÉGÜNKRŐL

„A római katolikus egyház történelme”

A Töredékek Tardoskredd történelméből sorozat keretében 2012 nyarán jelent meg Buda Ferenc mérnök legújabb könyve „A római katolikus egyház történelme” címmel. A könyv egy kötetben, szlovák és magyar nyelven, 88 oldalon, 16 fejezetben vizsgálja községeink egyházának történelmét a legrégibb időktől napjainkig. Bemutatja egyebek közt

a templom részletes tervrajzát, a sírhelyeket, a temetőket, de a helyi római katolikus közösség oktatási, kulturális és egyesületi tevékenységét is. Olvashatunk az általános egyházi történelemről, egyházi épületeinkről, könyvtárainkról, a kápolnákról, az útszéli keresztekről, de megtaláljuk a könyvben a helyi plébánia által használt összes pecsétet is. A könyv végén található a községeinkben valaha szolgált teljesítő lelképásztorok és kedvesnővérek névsora, valamint a jelentősebb egyházi személyiségek életrajza is.

A könyv gazdag képanyagot tartalmaz, mellékletében egyéb érdekességek mellett olvashatunk az „1654-ben lefolytatott tardoskreddi boszorkányperről” is. A könyv elsősorban a szülőfalujuk történelmére iránt érdeklődő tardoskreddieknek készült, de érdekes olvasmány a régiók történelmére iránt érdeklődő szélesebb közönségnek is.

TÖRLEY R. MÁRIA

szobászművész, falunk díszpolgára, községeink első köztéri szobrának, a Szent István szobornak alkotója az eddigi munkásságáért elismerésképpen a Magyar Érdemrend Lovagkeresztjét kapta. Magyarország köztársasági elnöke megbízásából Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere adta át a kitüntetést 2012. augusztus 20-án, Szent István királyunk ünnepe.

Gratulálunk!

ÖRÖKNAPTÁR ismeretterjesztő kiadvány Tardoskreddről

Egy községeinkről szóló egyszerű, de mégis érdekes ismeretterjesztő kiadvány hiánya arra késztette a Lucerna Polgári Társulás tagjait, hogy saját kreativitásukat kihasználva kitaláljanak és létrehozzanak valamit, ami érdekes, praktikus és szép is. „Ezért döntöttünk egy öröknaptár mellett, ami nagyszerűen népszerűsíti községeinket. A naptár borítólapján Tardoskredd legelső, 1847-ből származó katasztrális térképe látható és a falu címerének 3 történelmi változata. A naptár 12 lapján a falu 12 ismert helyszínét, illetve látványosságát mutatjuk be korabeli és újabb fényképeken. Egy nagyobb méretű kép az eredeti, a mellette levő négy kisebb fotó pedig a mostani állapotot mutatja be. Egymás mellett raktuk a múltat és a jelent.

A fényképek mellett szlovák, magyar és angol nyelvű leírás olvasható. A naptár 12 lapján megtalálható a falu nevének 36 változata az első, 1221-ből származó írásos okiratban említettől kezdve egészen napjainkig. A képanyagot és a szöveget Buda Ferenc állította össze. A fordítást Bara Mihály

készítette. A képzőművészeti kivitelezés Vanek Angelika keze munkája.

Kívánjuk, hogy mindenkinek teljen öröme ebben a naptárban!”

Buda Ferenc, Lucerna PT

Drogéria na Železničnej ceste Terézia Baloghová

Všetkým našim zákazníkům přejeme
veselí vianočné sviatky a šťastný nový rok.

Kellemes karácsonyt és egészségben gazdag
Új évet kívánunk minden kedves vásárlónknak!

GRATULÁLUNK!

**„Nagyon szépen kérek titeket,
Szeressétek az öregeket.
A reszkető kezű ősz apákat
A hajlott hátú jó anyákat,
A ráncos és eres kezeket
Az elszürkült sápadt szemeket
Én nagyon kérek titeket
Szeressétek az öregeket.”**

2012. október 26-án tisztelettel köszöntöttük jubiláló lakosainkat, mindazokat akik idén töltötték be 70., 80., 90. és 95. életévüket. További jó erőt és egészséget!

Házassági évforduló

Örömnöpre gyűltek össze a jubiláló házaspárok, a rokonok, a barátok és a hívek 2012. október 14-én a helyi római katolikus templomban. Azok a házaspárok, akik idén ünneplik házasságkötésük 25., illetve 50. évfordulóját, az Isten színe előtt adtak hálát az együtt eltöltött évek szépségeért, örömeiért, hogy jóban-rosszban kitartot-

tak egymás mellett. A hálaadó szentmise keretében a jubiláló párok megerősítették az évekkel ezelőtt tett esküjüket. A 60. házassági évfordulójukat tartó párok betegség miatt nem tudtak részt venni a szentmisén. A jubiláló házaspároknak gratulálunk, kívánunk még további boldogságban és jó egészségben eltöltött közös éveket.

Betlehem a Faluházban

Kellemes karácsonyi ünnepeket
és sikerekben gazdag
boldog új évet.

KORUND

VERITY
Computer

A VÉRADÓK NAPJAINK HŐSEI

A véradás emberileg és orvosilag is nagyon fontos, nemes cselekedet. Aki vért ad, segít meggyógyítani egy másik embert. A véradásnak községünkben több, mint 60 éves hagyománya van. Ennek megszervezője, elindítója a közismert és nagy tiszteletnek örvendő körorvos, MUDr. Prikkel Lajos volt.

Prikkel doktor úr 1951 őszén ún. népgyűlésre hívta össze a falu népét az akkori helyi nemzeti bizottság tanácstermébe. Annyian jöttek össze, hogy be sem fértek, sokan a lépcsőházban álltak. Mindenki érdeklődve hallgatta a doktor urat, aki bejelentette, hogy az emberi vérről, a véradásról és a vérátömlesztésről fog beszélni, mert az emberi vér értékes, pótolhatatlan anyag, amivel gyógyítani, életet menteni lehet. A rászoruló betegnek a vérbankból adnak vért, mert ott tartálékolják azt a vért, amit az önkéntes véradóktól levesznek. Sok vére és sok véradóra van szükség, mert műtétek közben, balesetek következtében vagy szülés után nagy a vérvesztés, szükség van vérátömlesztésre, hogy a beteg életben maradjon és meggyógyuljon. Az emberi vér több csoportba osztható. Van A,B,AB és 0-ás vércsoport. Minden rászoruló beteg csak a saját vércsoportjából kaphat vért, ill. 0-ás vért bárki kaphat, de a 0-ás vér tulajdonosának csakis 0-ás vért adhatnak.

Vért csak egészséges emberektől vehetnek és csak olyan mennyiségben, hogy ne ártson nekik. Ezért véradás előtt minden jelentkezőt ki kell vizsgálni. A véradás veszélytelen, fájdalommentes, nemes emberbaráti cselekedet, mert a vér életmentő folyadék.

Prikkel doktor úr szavai igazolására akkor bemutatott egy 13 éves kislányt, akinek pár hónappal előbb többszöri vérátömlesztéssel mentették

meg az életét az újvári kórház sebészeti osztályán. Hiábavaló lett volna az orvosok szak tudása, az ápoló kedvesnővérek gondossága, ha nem lett volna vér, ha nem lettek volna véradók.

– Eddig legközelebb csak Nyitrán van vérbank, de lesz az újvári kórházban is. Kell a vér, kellene a véradók ezért lesz csoportos véradás Tardoskedden is – tette még hozzá, majd megkérdezte: – Ki lenne hajlandó vért adni, másokon segíteni?

A doktor úr mindenkit ismert a faluban, őt is ismerte mindenki. Hittek neki, ezért a feltett kérdésre sok kéz emelkedett a magasba.

Amikor úgy két hét múlva elérkezett az első csoportos véradás napja, száznál többen jelentek meg a helyszínen, a község háza nagytermében. A kivizsgálások után néhányan kiestek, de az eredmény így is sokkal jobb lett a vártnál. Boldog volt a doktor úr, elégedettek a transzfúziós állomás dolgozói és örültek az újdonsült véradók is, hogy egészségesek és segíthetnek másokon. Rendszeres véradók lettek, közöttük voltak sokáig a szüleim is.

A véradás kb. 15 évig itt, helyben folyt. Később autó-

busz vitte az önkéntes véradókat az újvári, néha a pozsonyi transzfúziós állomásra. Reggel indultunk, ott vették le a vérmintákat és megvizsgálták. Véradás után kaptunk kávét, tízórait, és dél felé jöttünk haza azzal a jó érzéssel, hogy jót tettünk.

Napjainkban a véradás újra itt, helyben a Faluházban történik. A véradás után a donorkok a vendéglőbe mennek egy közös ebédre.

Községünkben évente egyszer – általában farsangban – kerül megrendezésre az önkéntes véradók bálja. Ezen a szép, színvonalas ren-

lok, ami külön öröm. Eddig 76-an kapták meg a Jánsky-emlékérem bronz fokozatát, 61-en az ezüstöt, 25-en az aranyat és három véradó: Máté József, Geró Margit és Todoranov Károly a gyémánt fokozatot.

Vannak családok – büszkék vagyunk rájuk –, ahol a véradás generációról generációra hagyományozódik. Ahol véradók, vagy korábban azok voltak a szülők, nagyszülők, ott a fiatalok a 18. életévük betöltése után szintén véradókká válnak. Jelenleg ilyen a Máté család és a Geró család, ahol minden családtag véradó.

Minden véradó hő, mert a legértékesebbet, a vért adja, hogy segítsen másokon.

Községünk önkéntes véradói az eltelt 61 év alatt sok-sok emberélet megmentésében segítettek, mert az emberi vér felbecsülhetetlen érték, a gyógyításban nélkülözhetetlen, és semmi mással nem pótolható.

A idén, június 14-én a véradók világnapján országszerte rendezvények sorozatával emlékeztek meg az önkéntes véradókról, az életmentőkről, akik nélkül sokan nem gyógyulhatnának meg. Ők napjaink hősei!

Én ezen a napon kivételes tisztelettel gondoltam nemcsak a véradókra és a véradások megszervezőire, hanem Prikkel doktor úrra is, aki Tardoskedden elindította a legnemesebb mozgalmat: a csoportos véradást. Tisztelet emlékének, mert szívügyének tartotta a véradást. Ott voltam, hallottam őt, mert az 1951-ben bemutatott, vérátömlesztésekkel megmentett 13 éves kislány én voltam.

Csomó Magda

dezenyven jutalmazták az erre érdemes véradókat a Dr. Jánsky-emlékérem különféle fokozataival. Az idei bálón 23 véradó részesült ebben a jutalomban.

Tizen kaptak bronz, hatan ezüst, hatan arany és egy arra érdemes véradó kapta nyolcvanszoros véradásért a gyémánt emlékérmét.

Gratulálunk, megérdemlik a hálánkat, nagyrabecsülésünket!

Mgr. Geró Margittal beszélgettem, aki 1996 óta irányítja a Szlovák Vöröskereszt helyi szervezetének munkáját, és ennek legfontosabb ágát, a csoportos véradást.

Elégedetten számolt be a szép eredményekről. Elmondta, hogy évente három alkalommal van véradás a községben, és ilyenkor a 60-65 állandó véradóból általában 40-50 jelenik meg, ezekből 1-2 kivétellel vesznek vehetnek vért. Minden egyes alkalommal jönnek új véradók, fiata-

A szélütés korszerű kezelése

Mit kell tennünk abban az esetben, ha arra gondolunk, hogy szélütést kaptunk (vagy szélütést kapott hozzátartozónk, ismerősünk)? Az alapszabály az, hogy minél előbb kórházba kell kerülni. Azonnal hívjuk a gyorsmentőt (RZP) – telefonszám 155 vagy 112!

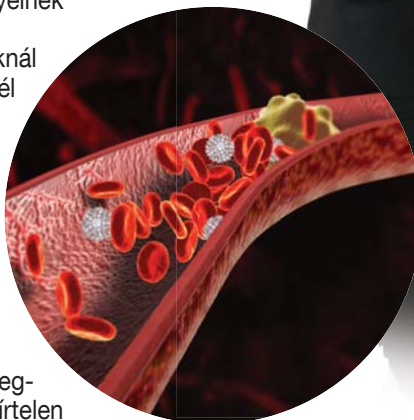
Miért kell minél előbb a kórházba kerülni? Mert az utóbbi években a szélütés leggyakoribb formájánál egy új kezelésmódot használnak – a thrombolysist (annak a vérrögnek a feloldása, amely elzárja a agyi eret). Ez a kezelés – a világban elvégzett nagy tanulmányok alapján – annál hatékonyabb, minél hamarabb van elkezdve a szélütés kezdetétől. Az utolsó tanulmányok szerint az esetek többségében a kezelést legkésőbb 4,5 órával a szélütés kezdetétől kell elkezdeni. Ezért fontos megjegyezni (ráírni papírra) a szélütés kezdetének idejét. A kórházban sürgősen elvégzik a szükséges kivizsgálásokat, melyek szerint – a mai tudományos nézetek alapján – lehet eldönteni, hogy

a beteg alkalmas-e a thrombolysis kezelésre. Ez a kezelés megmentheti a beteg életét, vagy lényegesen csökkentheti a szélütés következményeinek előfordulását.

Természetesen azoknál a betegeknél is, akiknél a thrombolysis kezelése nem alkalmazható, a kezelés annál hatékonyabb, minél hamarabb van elkezdve. Továbbra is érvényes az a szabály, hogy a legjobb kezelés a megelőzés.

Melyek a szélütés leggyakoribb tünetei? Hirtelen fellépő arcferdülés, a test egyik oldalának legyengülése vagy elzsibbadása, beszédzavar, néha kettőslátás vagy más látászavar, egyensúlyzavar, járászavar, erős fejfájás, tudatzavar, zavart állapot. Végeztül még egyszer megismétlem. Ha gyanúnk van arra, hogy szélütés jelentkezett, ne vesztessük az időt, ne vár-

junk, rögtön hívjuk a gyorsmentőt (RZP), és az orvost informáljuk

a tünetek kezdetének pontos idejéről! Az ilyen esetben a betegek egy részének megvan a lehetősége, hogy a korszerű kezelési módban – thrombolysisban részesüljön.

Time is brain, mondják angolul: az idő az agy, vagyis minél hamarabb kezdik el a thrombolysist, annál nagyobb az esély, hogy az agyat meg lehet menteni egy visszafordíthatatlan károsodástól.

MUDr. Drančík Ferenc
neuroológus

Všetko nejlepší,
veľa zdravia a šťastia
v roku 2013 Vám praje

Az új esztendőben
minden jót, erőt,
egészséget
és boldogságot kíván

Ing. Borbély Róbert

 some[®]
SOME JUH, s.r.o.

A tanulási nehézségek problémái

Az elmúlt Tardoskeddi Hírmondók hasábjain nyomon követhették a tanulási nehézségek általános problémáit, ill. gyakorlási formákat is oldhat-
tak közösen a gyermekekkel.

A diszlexia, -gráfia, -ortográfia valamint a diszkalkúlia képviselik azokat a tanulási zavarokat, melyek leginkább kitűnnek a tanulás során. Nyomban feltűnik, ha az olvasás alkalmával nehezen kapcsoljuk össze a szótagokat, nem használjuk helyesen a helyesírási szabályokat, esetleg nem mennek a matematikai operációk stb. De ki gondolná, hogy hasonló gondot okoz a tanuló számára, ha nem tudja lerajzolni a kért pl. alakot, tárgyat, csendéletet stb., ha nem érzi a zenei ritmust, esetleg minden kicsúszik a kezéből? Legyintünk egyet, s mosolyogva ráfogjuk: „balkezes”. Holott valójában a problémának, - mint mindennek - meg van a maga oka.

A gyógypedagógia a pedagógiai tudományban fiatal ágazatnak számít, ezért még a szakemberek a mai napig is kutatásokat végeznek, hogy minél közelebb kerüljenek az egyes ágazataihoz. Amár említett négy diszfunkció mellett, meg kell említeni a legújabb ágazatokat is: a *diszpinxiát* - a rajz nehézségeivel küszködő tanulási zavart, a *diszmúziát* - a zenei hallás zavarát és a *diszpraxiát*, mely az ügyesség és készségek zavarát. Most biztosan a fejükhez kapnak, s azt gondolják: „én a kottát sem ismerem, rajzolni sem tudok, én is diszes vagyok?” Természetesen ez nem így működik; mint ahogy korábban írtam, a tanulási probléma is összetett tényező, ahol több mindennek „kell összeállni.”

A *diszpinxiát* az alacsony rajzkészség jellemzi, ami any-

nyit jelent, hogy a tanuló nehezen fejezi ki magát képzőművészeti szinten. Nem képes a korának megfelelően alkotni, kihagyja az emberi testen szereplő fontos részeket, a maga módján lerajzolt alkotás, térben nem felel meg, nem ismeri fel a színeket, nem tartsa be a vonalvezetést pl. a kifestés alkalmával. Gyakori tünete, hogy a gyermek nem ismeri fel a két kép közötti különbséget. A **diszmúzia**, mint ahogy a neve is utal rá, a melódia elsajátításának és visszaadásának a zavara. Gyakorlatban annyit jelent, hogy az egyén nem képes felismerni a zene ritmusát, - tempóját és a zene intenzitását. Ritmikus problémák jelentkezhetnek a tánc területén is, valamint a hangszerek felismerésében. A **diszpraxia** tünetei a hétköznapi életben jelentkeznek - az egyén kétbalkezesnek tűnhet. Koordinációs problémák is megmutakoznak, szinte egyenes talajon elesik a gyermek, a térbeli és időbeli orientációs-, jobb és balkezesi gondokon kívül megjelennek a hátköznapi jelenségek pl. nem szeret tornázni, - építeni kockák segítségével, nyírni, ragasztani, a hétköznapi élet apró manipulációs tevékenységeit végrehajtani.

A fent említett tanulási zavarok fajtái nemcsak az iskolában nyújtott teljesítményre, hanem az élet minden napjaira rányomják a bélyegét. Ezért nem szabad lebecsülni, kinevetni mások igyekezetét. Biztos vagyok benne, hogy minden tanulóban rejlik valami tehetség, csak a szülőn esetleg pedagóguson múlik, milyen mértékben jelenik meg a felszínen.

PaedDr. Tóth Szilvia

REFLEX TALPMASSZÁZS

Egy újabb masszázstechnika, amely a szervezetben a reflex elváltozásokat egyenlíti ki – a Chi energiát. A talpon lévő reflexpontok és a belső szervek közti kapcsolatot használja fel. A talpon idegvégződések találhatók, melyek reflexkörrel kapcsolódnak a szervezetünk belső szerveihez.

A legrégebb ismeretek a reflex talpmasszázsról az ókori Egyiptomból és Indiából származnak. Kínában és Japánban pedig a buddhista szerzetesek juttatták el. Wang Wei, kínai orvos hüvelykujjal nyomást fejtett ki a talpon lévő érzékeny pontokra. Ez a napjainkban is alkalmazott masszázstechnika hosszú múltra tekint vissza Kínában. Európában a 16. századból vannak említések az ún. zónaterápiáról.

A reflex talpmasszázs a mai formáját a 20. században nyerte el, amikor William Fitzgerald amerikai orvos kidolgozta a reflexpontok rendszerét. Eunice Inghman a 20. század 30 – as éveiben elkülönítette a zónákat a reflexektől, és ezzel rámutatott arra, hogy a jobb talpon található reflexpontok a szervezetünk jobb oldalának felelnek meg, a bal talpon találhatók pedig a bal

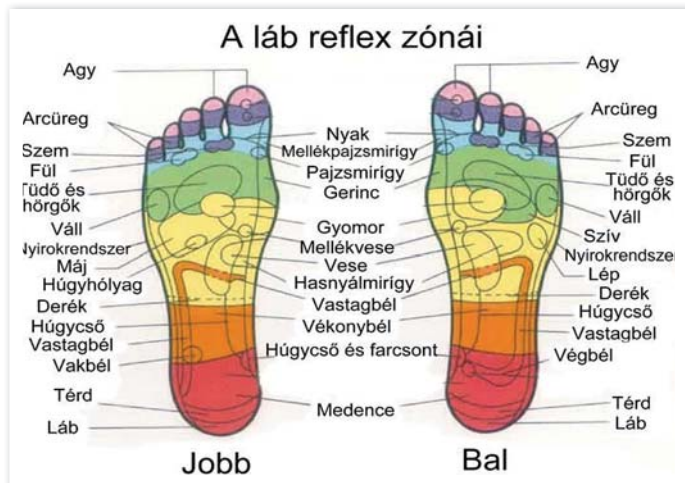
oldalnak. Ezután az anatómiát átvettette a talpon, a tenyéren és az arcon található reflexpontokra.

A masszázsfogások sorozata a reflexpontokra irányítva gyógyító hatást kelt a szervezetünkben. A bőrben található idegvégződések reflexpályákon keresztül vezetnek az ingert a bőr felületéről a belső szervekre, illetve szervrendszerre. Ez a terápia tekintettel van a testi, érzelmi és szellemi tényezőkre, valamint a környezetre, amelyben az egyén él. Ez a gyógyításnak olyan formája, mely motiválja az embereket abban, hogy megszabaduljanak a stressz negatív hatásától, és találjanak időt saját maguk kényeztetésére.

A reflexterapeuta feladata a reflexzónákra kifejtett erő segítségével megtalálni az olyan érzékeny pontokat, amelyek rámutatnak az energia egyenlőtlenségére. A reflexterapeuta nem állít fel diagnózist, és nem ígéri a betegségből való teljes gyógyulást, csak a panaszok enyhítését!

A diagnózis felállítása valamint az orvostudomány gyakorlása maradjon továbbra is az ORVOSOK kezében.

Bc. Tóth Katalin
fizioterapeuta

BRIKETT A ZÖLD ENERGIA

A brikett aprított biomasszából nagynyomású préseléssel készül, nem tartalmaz kiegészítő komponenseket, sem kémiai anyagokat. Alacsony nedvességtartalma biztosítja a gazdaságos égést, ami során alacsony térfogatú hamu keletkezik, mely helyettesíti a műtrágyát. Alacsony költsége a fűtési költségek csökkenését eredményezi, akár ipari kazánoknál is. Ugyanakkor a családi házaknál egyre inkább elterjedő kandallóval való fűtésre is kiválóan alkalmas, használata így jelentős megtakarításhoz vezet.

Ha környezetvédelmi szempontból vizsgáljuk a brikettet, elmondható, hogy a szalma

illetve az egyéb mezőgazdasági melléktermék egyedülálló, megújítható erőforrás. Előállításához nem szükséges fosszilis energia. Minden növény növekedése közben CO_2 -t von el a levegőből, és csak ugyanannyi termelődik égése során.

Hamutartalma jelentéktelen, csupán 5-7%, ezért környezetbarát és természetes növényi tápanyag, ezért szántóföldeken illetve kiskertekben a műtrágya helyettesítésére is használható. 2 kg szalmabrikett közel 1m^3 gáz hőenergiáját állítja elő. A szalma egy új, évente megújuló energiaforrás és általa hosszú évek-re megoldható a fűtés, nem

utolsósorban felhasználható vízmelegítésre és főzésre. Jelentősége napjainkban egyre növekszik, hisz a környezetvédelemre egyre nagyobb hangsúlyt fektetnek és ez a technológia megújuló zöld energia.

A szalmabrikett gyártása már falunkban is elkezdődött.

Orientációs éves költségek a fűtésre hazánkban:

Fa	660 €
Földgáz	1200 €
Villanyáram	1800 €
Brikett	550-600 €

Birkus család

Az év egyik legszebb ünnepe felé közeledve úton-útfélen, az összes karácsonyi vásárrban a sok-sok apró, illetve nagyméretű csecsebecse, ajándék mellett mindenhol kapható gyertya. Kicsi és nagy, gömbölyű és szögletes, illatos és szagtalan, egyszerűen: rengetegféle színű, formájú és méretű. Mert a gyertya elengedhetetlen kelléke, díszé az ünnepeinknek...

Ám vajon mióta van ez így? Mióta tartozik hozzá elválaszthatatlanul az egyházi, de akár a családi és egyéb jellegű ünnepeinkhez is. Lássuk a gyertya történetét!

Ha pontosan szeretnénk definiálni, a gyertya: régebben viaszból vagy faggyúból, ma általában paraffinból és sztearinból készül, rendszerint rúd alakú, béllal ellátott világítóeszköz. Világítási, ám ma már inkább díszítési, hangulat-keltési célokra használják és gyártják.

Viaszból vagy faggyúból készült gyertyát már a rómaiak is használtak a 2. században. A középkorban inkább a fejedelmi udvarokban volt használatos, míg a 15. századtól kezdve a faggyú általánosan elterjedt. Az úgynevezett szteraingyertya a 19.

A gyertya története

század eleje óta ismert. Praktikus használata a század végétől folyamatosan csökkent, előbb a városokban, később pedig vidéken is a petróleum- és gázvilágítás, majd a villanyvilágítás szorította ki teljesen.

Általános használata a római korban terjedt el. Eleinte praktikus okokból használták az őskeresztények, ám a pogány kultuszokban is nagy szerep jutott neki. A mostanihoz hasonló gyertya a keresztényüldözések idejére tekint vissza. III. Honorius pápa rendelete szerint az oltáron legalább két gyertyának kellett égnie.

A fény a Nap életadó erejének kifejezője. Mivel könnyen eloltható, az élet bizonytalanságát, az elenyészést is jelképezi. A kereszténységben elsősorban Krisztusnak, a „Világ Fényének” a szimbóluma a gyertya, aki meghalt az emberekért, ahogyan a gyertya is megsemmisül, miközben fényt sugároz. A magát emésztő, világító gyertya Krisztus áldozatára, a gyertyaláng melege pedig szeretetére utal.

A templomok oltárain égő gyertyák számuktól függően változatos szerepet játszanak az egyház szimbolikájában: hat gyertya az ima folytonosságát jelképezi, három a Szentháromságot, hét a szentségeket.

A magyar néphitben karácsony estéjén a család minden tagja gyertyát gyújt. Amelyiknek felfele száll a füstje, az kedves a Kisdéd előtt, a lefele szálló füst gyertyájának tulajdonosai pedig bűnösök. Szintén népi hiedelem, hogy a mennyországban mindenkinek van egy égő gyertyája, és ameddig az lángol, addig él az ember.

A kereszténység mellett azonban természetesen még számos más vallásban is kiemelkedő szerep jut a gyertyáknak: a zsidóságnál éppúgy, mint akár a buddhistákat tekintve.

Szent Ágoston szerint a gyertya magát a megváltott embert is jelenti: „Amint a gyertya fényt áraszt a sötétségbe, úgy áraszt fényt az igaz ember ennek a világnak a sötét-

ségbe.” A gyertya végigkíséri az embert az életben, hiszen karácsony alkalmával éppoly jelentős szimbolikus szerepet játszik, akár a születésnapitortán vagy a halott mellett a ravatalnál.

És természetesen az adventi koszorúnak is elengedhetetlen kelléke, amelyen összesen négy gyertya található: a Krisztus eljövételére való várakozás négy hetében kell a négy-négy gyertyát meggyújtani.

Advent már itt van, a karácsonyra való várakozás jegyében pedig járja át a gyertyaláng melege a testünket és a szívünket is!

Az elmúlt század nyomában

A kender termesztése

Ma már csak a múzeumokban, a tardoskeddi tájházban találunk olyan régi eszközöket, szerszámokat, melyek valaha szinte minden parasztház kamrájában vagy a padláson ott voltak.

Külön csoportot alkottak azok, melyek a kenderművelés, a fonás és a szövés kellékei voltak. Ezeket az eszközöket és a velük végzett munkát ma már csak hírből ismerjük, pedig elődeink, dédanyáink, dédapáink évente hetekig, sőt hónapokig dolgoztak velük.

A parasztember családjának a háztartásban sok mindenre volt szüksége: kötelekre, zsákokra, lepedőkre, vászonra, melyet saját maga készített el. Ezek elkészítését fá-

zése is. Falunknak is voltak kenderföldjei Jató felé és az „Első rétek”-en. A kendertermesztés hosszan tartó, hozzáértést igénylő és fáradtságos munka volt. Környékünkön a múlt század 30-as 40-es éveig termesztették. A vetés általában április végén, pünkösöd után, de főleg Zsófia napja (május 15.) után, egy szép, napos időben történt. A vetőember hóna alatt átvetve, nyakába akasztott vetőabrosz volt, tele kendermaggal. Lassan, egyenletesen haladva, ujjai közt morzsolgatva egyenletesen szórta szét a magot, hogy jó sűrű legyen a kender, melyet aztán boronáltak és lehengereltek. Voltak gazdák, akik a kukoricaföld végére, sőt a sorok közé is ültették. Ha gyomos lett, a gyerekek ösztökével kigyomlázták.

A néphit azt tartotta, hogy szép magas férfiaknak kell

egy és fél, két méter magasra. Kétféle növény lett belőle: virágos és magvas. Előbb a virágos szálak értek be, ezek magasabbra nőttek, ezt tépték, szaggatták a kemény földből, ezt a műveletet nyűvésnek nevezték. Kévékbe kötötték, s apám elmondása szerint kocsira rakták és elvitték a Vágra. Itt a sekély vízben – kenderáztatóban – 2 hétig áztatták. Később már a vasút túloldalán, a kanális sekély vizében áztatták.

Áztatás után jól kimosták, hazavitték, szellős helyen szárították, majd jött a hosszan tartó kenderőrés, tilolás, gerebenezés, szapulás. Ez hetekig tartó, nehéz munka volt, amit az asszonyok és lányok végeztek addig, míg a kenderből hosszú szálak nem lettek.

A magvas kendert csak ősszel szaggatták ki, amikor

kenderolajat. A prósból a maradékot a kenderpogácsát a tehenek és a tyúkok ették.

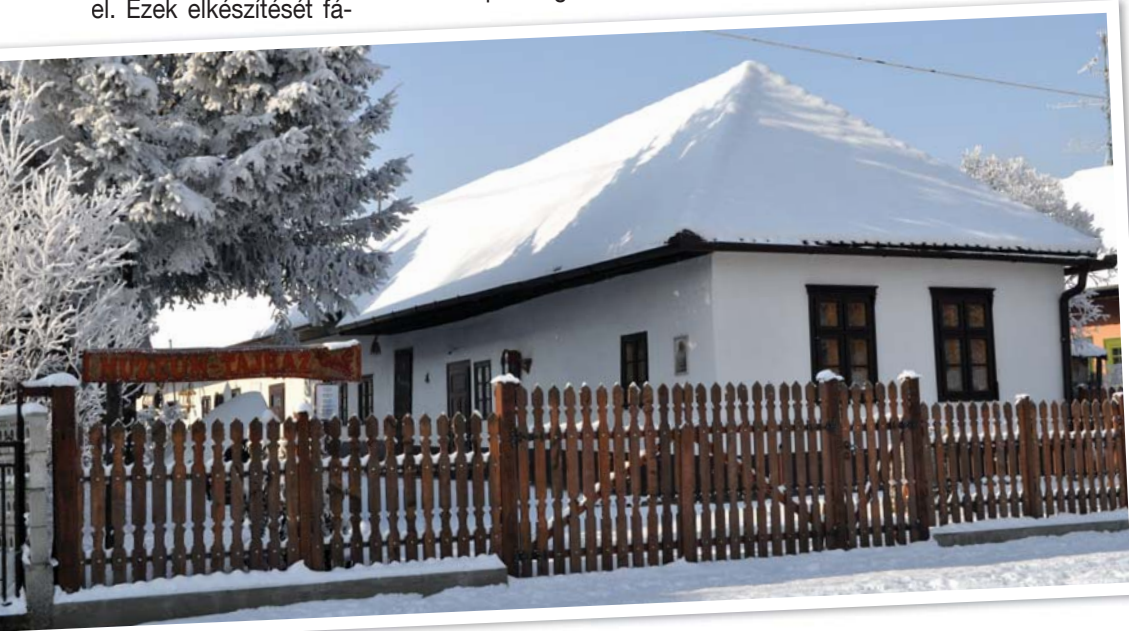
A fővégen Bertáék házában volt présütő, melyet kézzel hajtottak. A préselés után az olajat hazavitték, savanyú káposzta és hagyma keverékére locsolták, ezen próbálták ki, hogy milyen ízű. A böjtben zsír helyett ezzel főztek. Ha maradt, húsvét után kiöntötték, mert megavasodott.

A háborús évek után kendertermesztéssel már csak az állami birtokok foglalkoztak. Érsekújvárbán az 1950-es években kender- és lengyár működött. Bencze Anna elmondása alapján itt több falunkbéli lány és asszony dolgozott. Már gyárilag dolgozták fel a lent és kendert. A gyár sajnos 1955-ben leégett, s vele együtt megszűnt a kenderfeldolgozás is.

Fonás és a szövés

A falusi lányok és asszonyok télen sem tétlenkedtek. Ekkorra már megszáradt a kenderkóc, megkezdődhetett a fonás. Ahol az utcában (főleg özvegyasszonynál) akadt egy üres szoba, ott ún. fonóházat nyitottak. Itt gyűlt össze esténként 6 – 10 asszony vagy lány, hogy megfonják a család fonalát.

A mestergerendáról lelógó petróleumlámpa gyéren világította be a szobát, s a sarokban álló kemence – melyet a konyhából fűtöttek – adott egy kis meleget is. Félkörben lerakták a székeket a guzsallyal, melynek tetejére felkötötték a kendercsutakot, s ülve, ujjukat megnyalazva sodorták a szálát. Az egyik kézzel húzták, míg a másikkal tekerték az orsót. Az idősebbek rokkán

radságos munka előzte meg, mégpedig a kendertermesztés és annak feldolgozása.

Tardoskedden és a környékünkön is termesztettek kendert, erre utal a közeli település, Kenderes megneve-

a kendert elvetniük, akkor a kender is magasra nő. A pünkösdi királynéjárason a kiskirálynét magasra emelték, azt kiabálva: „Ilyen magasra nőjön a kendtek kendere!”

Július végére, augusztus elejére meg is nőtt a kender

már beérett a magja. Hazavitték, kicsépezték belőle a kendermagot. Rostálás után az aprót a baromfival megették, míg a szépiből eltették a jövő évi vetőmagnak. A többit a présben (prós) megtörték, kinyomtatták belőle a zöld

fontak, mert az nem volt olyan fárasztó. Igyekezniük kellett, hogy farsangig elkészüljenek, mert aztán kezdődött a szövés.

Apám (szül. 1884) emlékeiből válogatva jut eszembe néhány kis történet. A legények gyakran

iből kiszedett verebeket vittek be, és ott szétengedték. Néha azonban könyörgésre, vagy cselhez folyamodva bejutottak. Megesett, hogy egy legényt „Lucának” öltöztettek, zsuppszalmával körültkerték, hogy ne lehessen megismerni. Legtöbbször köztük volt az is, aki va-

gény felkiáltott, hogy „éhes a Luca meg szomjas is”, megkínálták. Mikor elég volt a mókából, rázendítettek:

*Nincs a kákának töve, nincs a Lucának szeme,
mert ha szeme vóna elmenne, itt nem szemtelenkedne.
Hé etté, ittá, jóllaktá, vigyen az ördög innen má...*

A fonóban énekeltek, félős történeteket meséltek boszorkányokról, halottakról, amit félig-meddig el is hittek. Az 1900-as évek elején, egy este áthaladt nagy zajjal, dörrejjel a gidresgödörös, göröngyös országúton az első automobil. A gyerekek hiába futottak utána, nem tudták utolérni. Híre ment, hogy vasaskocsi ment, amelyben ördögök ültek. Ez nagy riadalmat keltett, és sokáig beszédtema lett. A téli sötétségben (villany még nem volt) félve mentek haza a leányok a fonóból.

A fonás végeztével a fonalat mésszel, fahamuval fehérítették, majd jól kimosták,

száritották és kezdődhetett a szövés. Több családnak, főleg a módosabbaknak volt saját szövőgépe, melyen szöttek.

A legismertebb takács a Bandri Szabó Mihály báty volt, aki a Malom utcában vagy a Köztelekben lakott. A fél falu vásznát ő szötte. Belőle készültek az olyan ruhadarabok, mint például a lányok kelengyéje, azaz a stafíring: lepedők, „dunyhák”, vánkások, törülközők, terítők, alsószoonyák, férfiingek, vászongatyák és mások.

Egy kicsit belepillantottunk elődeink életébe, munkájába. Aki többre kíváncsi, az látogasson el a tardoskeddi tájházba, ahol két kedves tárlatvezető várja a múlt iránt érdeklődőket, és ismereteiket szívesen megosztja velük. Önfeláldozó munkájukért köszönet jár a tájház gondnokainak, a gyűjtemény és az épület kezelőinek, Balogh Rozáliának és Bencze Annának.

Kollár Mária

leselkedtek, kopogtattak a fonóház ablakán. Szívesen mentek volna a lányok után, de a fonóasszony nem engedte be őket, mert megtörtént, hogy a szűrük (ingük) alatt a nádas házak eresze-

lamelyik lánynak udvarolt. A legények bolondoztak, el akarták kapni a lányok orsóját, amit csak csókért adtak volna vissza, de a lányok ezt nem engedték. Ha egy le-

STABIL

*Šťastné a veselé Vianočné sviatky
a všetko najlepšie do Nového roku*

**Kellemes karácsonyi ünnepeket
és boldog új évet kíván**

Merry Christmas and a Happy New Year

Klára Bajlová a Ing. Štefan Bajla

Boldog karácsonyt és az új esztendőben
jó egészséget, boldogságot és sok szép
vidám napot kíván **MESZÁROS IMRE**

Veselé Vianoce, veľa zdravia, šťastia
a spokojných dní v novom roku 2013 Vám praje
IMRICH MESZÁROS

Kellemes karácsonyi ünnepeket
és boldog új évet

kíván Coop Servis, spol. s r. o.,
Nové Zámky

COOP Servis

Régi karácsonyok

A karácsony előtti heteket kellemes várakozás tölti be: (talán) együtt lesz a család, finom ételek, szép ajándékok, csupa fény, ragyogás, fenyőillat, szép karácsonyi dalok stb.

Néhány év-tizeddel ez-előtt, bár s z e r é - nyebb volt minden, k e v e - s e b b volt a f é n y i s ,

mégis valami különleges varázsa volt a karácsonyvárásnak. Ez a csendes, örömteli várakozás már az első adventi vasárnapal megkezdődött. Az emberek minden reggel hajnali misére (rorátéra) jártak. A roráté reggel 6 órakor kezdődött. A falu még sötét volt, csak a templom ablakai világítottak, mintegy hívták az embereket. Erre apró fények válaszoltak a misére igyekvők kezében tartott lámpásokból. Ezek a kis fények világították meg a sáros vagy fagyosan kopogó utat. Mi, az akkori diákok is jártunk a rorátékra, onnan az adventi énekeket játszó orgona hangja kísért bennünket egy darabon, amikor sietve mentünk gyalog a vasútállomásra, hogy a vonat Újvárra vigyen bennünket, ahova iskolába járunk.

Otthon is valami csendes öröm ragyogta be a készülődést. Korán besötétedett, az estét mindenki otthon töltötte. December első két hetében még tollfosztásra gyűltek össze egy-egy háznál az asszonyok és lányok. Ott beszéltek meg a napi híreken kívül a decemberi kilencedet, a Szent család szálláskeresését felidéző imaórák útvonalt. Ezeket „Szent családnak” nevezték, és december 16-án volt az első imaóra valamelyik háznál, ahol akkor egy kis házi oltáron ott volt egy beüvegezett szekrénykékben a betlehemi istálló a Szent családdal. Ezt vitték 9 estén át egy-egy házzal tovább az utcában. A 12-13 éves kislányok is ott voltak, ők kopogtattak. Ketten kívülről, énekelve, mint a szálláskereső József és Mária. Bentről meg ketten felelgettek, mint szállásadók.

A Golgotán mi négyen énekeltünk: Ruzsik Marinkával kintről, bentről Mojzes Emi és Benkő Kató válaszolt. Ennek is megvolt a maga varázsa. Minden háznál már karácsonyi tisztaság volt, mindenki ünnepelőben hallgatta a szép, énekes jelenetet. Azokban a napokban nemcsak a házat, de az udvarokat is rendbe tették. Készülődtek az ünnepre. Törték a diót, a legszebb 15-20 darabot félretették, pálcikát szúrtak bele, ezüstpapírral vonták be. Ezekből lettek akarácsonyfa díszek.

Az előző évről eltett „szaloncukros” papírba csomagolták az otthon főzött szaloncukrot vagy kockacukrot. A karácsonyfára néhány apró, piros almát és pár gyúrt süteményt is bekészítettek. Ezek voltak az akkori kará-

csonyfa díszei. Jaj, de gyönyörűnek láttuk! Igaz, a fát még ún. angyalhajjal is díszítették. A karácsonyi csokoládéfigurákat csak úgy 1953-tól ismertük. Villanyfűzék sem voltak. A karácsonyi gyertyákat csipetős gyertyatartóval tettük a fa ágaira.

A szép, fényes gömböket szintén csak az ötvenes években vehettük meg.

Két nappal karácsony előtt sütötték meg (akkor még kemencében) a kenyeret és a buktát. A bukta kenyértésztából készült kiflífeleség volt.

A karácsonyt megelőző héten volt a disznóölés, hogy az ünnepi asztalra friss hús és más finomságok kerülhessenek. Ám mindezekből ka-

rácsny vigíliáján, Ádám-Éva napján egy falatot sem ettek. Akkor böjtöt tartottak. Délelőtt megsütötték a diós és mákos kalácsot, délután befejezték a Szent család-kilencedet, majd elkészítették a vacsorát, megterítették az asztalt. A gazdasszony néhány darab aprópénzt tett az abrosz alá, hogy mindig legyen elegendő pénz a háznál. Az asztal egyik sarkára betakart kenyeret tett, hogy abból is legyen mindig elég.

mákos bukta volt. Húst nem ettek, hal pedig az egyszerű emberek asztalára nem került. A vacsora végén almát vagy diót fogyasztottak.

A vacsora maradékából adtak a kutyának, macskának, a morzsákat másnap kiszórták a baromfinak.

Az estét együtt töltötte a család. Feldíszítették a karácsonyfát, annak örültek. Ajándékozás az én gyerekkoromban nem volt. Ez csak később jött divatba, akkor, amikor az üzletekben már lehetett kapni játékot, könyvet, ilyesmit.

Az éjféli misére együtt mentek, és nagy áhítattal imádkoztak, énekeltek. A

templom karácsonyi díszítése szerény volt, de a szíveket igazi ünnepi érzés töltötte el.

N a g y k a r á c s o n y n a p j á n , d e c e m b e r 25-én részt vettek az ünnepi szentmisén. A gazdasszony a reggeli kismisére ment, hogy elkészíthesse az ünnepi ebédet, ami húsvé, krumpli, főtt és sült hús volt. Az ebéd mákos és diós kalács-csal ért véget.

Ez a nap még a család ünnepe volt. Senki nem ment el hazulról. Otthon beszélgettek, a gyerekek a karácsonyfa alatt játszottak. A rokonlátogatások karácsony másnapján zajlottak. Akkor a fiatalok már mulatságba is mentek. Minthogy régen a rokonságok nagyok voltak, és mindenki mindenkit nem látogathatott meg, így ha lehetett, egy helyen gyűltek össze, hogy találkozzanak. Mi

Fugliékhoz jártunk. Ott találkozott a rokonság, édesapám minden testvérének a családja a tágas, nagy szobában,

a „hátúso házban”. Ott voltak az idősebbek, fiatalabbak és mi, gyerekek is. Bezzeg akkor ismertünk minden nagynénit, nagybácsit, ányikát, sógort! Jóízű beszélgetésekkel, katonás és háborús élmények, vidám történetek mesélésével telt az idő késő estig. Akkor indultunk haza. Vittük ma-
g u n k k a l

a kellemes este emlékét és a rokoni összetartozás melegét.

A karácsony mindig a legszébb családi ünnep volt, ma is az. A szeretet és összetartozás ünnepe. Őrizzük meg a varázsát, tegyük széppé, hogy mindannyiunk számára örökre szép emlék maradjon!

Csomó Magda

Mézes szívek

Egy tálba veszünk 1 kg sima lisztet és leforrázunk ½ kg forró mézzel. Egyenként adunk hozzá 6 darab egész tojást, 2 evőkanál olvasztott zsírt, egy nem egész szódabikarbónát és 25 dkg porcukrot. Ízlés szerint tegyünk hozzá szegfűszeget és fahéjat. Egy éjjel állni hagyjuk, majd nem túl vékonyra nyújtjuk, szíveket szaggatunk, melyek közepébe egy darab diót teszünk, majd megkenjük tojássárgájával és forró sütőben sütjük. Az egész családnak elegendő mennyiség lesz belőle! Ha az időnk engedi, akkor cukormázzal is ki lehet díszíteni, akkor nem kell a dió.

Szaloncukor

Régen nem a szupermarketben vásárolták a szaloncukrot, de otthon készítették cukorból, vagy akár birsalmából.

1kg kristálycukrot, 1 doboz sűrített tejet „salko”, 1 dcl tejet lassan állandó kevergetés mellett összeolvasztjuk. Ha elolvadt 20 dkg vajat teszünk bele és még fél óra hosszig főzzük. Ha levettük a tűzről, tovább keverjük amíg sűrű nem lesz, majd celofánnal bélelt pléhbe „kacsasütőbe” öntjük. Miután kihült felszeleteljük, csomagoljuk és kezdhethetjük díszíteni a karácsonyfát!

SPORTOLÁS ITTHON ÉS KÜLFÖLDÖN

A sportolás az egyik olyan szabadidős aktivitás, amit bárhol, bármikor, egyedül vagy akár csoportban is lehet végezni. Lehet tél vagy nyár, eső, hó vagy akár napsütés, a sportot kedvelők mindig találnak időt és megtalálják a módját a számukra oly kedves időtöltésnek. A tél közeledtével egyre többen „leszelkednek” a különböző utazási irodák kínálatai után. Legyen az akár egy kiadós sielés az Alpokban vagy akár bűvázkodás Egyiptom partjainál, mindennek megvan a maga varázsa. A sielőknek, hódeszkásoknak hatalmas le-

hetőségeket, remek ellátást és megfelelő körülményeket biztosítanak a francia, osztrák, svájci, és az olasz Alpok is. A több ezer kilométer eligazított sípálya, az állandó felvonók, az árban megfelelő sибérletek mind-mind hozzájárulnak a kellemes időtöltéshez. Persze, aki nem szeret sokat utazni, vagy csak 1-2 napos, hétvégi sielésre vágyik, annak a hazai sípályák is kielégítő szolgáltatásokat nyújtanak. Ugy a kezdők, mint a haladók megtalálják a számukra megfelelő pályákat.

Ne búsuljanak azok sem, akiknek a tél nem tartozik a kedvenc évszakai közé. Ilyenkor nincs jobb egy jó nyújtásnál a napfényes tengerparti szálloda kertjében vagy akár a tengerparton. Aki az élvezetet forrón szereti, annak melegen ajánlom a vadont és a szafarit. A nagyobb szállodák többsége különböző sportolási lehetőségeket kínál vendégei számára: strandröplabda, torna,

edzőterem, kinti-benti medence, ejtőernyőzés, bocchia stb. A turisztikai központok leginkább a különböző hegységek lábánál vannak. Kicsi és nagy egyaránt megtalálja a maga időtöltését. A kicsiknek akadálypálya, bob vagy turisztikai ösvények, a nagyoknak pedig a hegymászás, ejtőernyőzés, túrázás, biciklizés vagy akár gombázás. A bőség zavarában akad sok olyan hely, ahol a legkisebbekre és a pihenni vágyó szülők is gondolnak. A bababarat szállodák minden kényelmet biztosítanak az odalátogatóknak. A bébiételeken keresztül a kis fürdetőkádig minden apró részletre odafigyelnek. Sokan a megfelelő hely kiválasztásában kikérik a szakemberek véleményét, tanácsát, mások a világhálón keresztül próbálnak rábukkanni a számukra legmegfelelőbb helyre. Bármelyik lehetőség mellett is döntünk, mindenképp ügyeljünk a biztonságra! A kinti sportok szerel-

mesei fordítsanak kellő figyelmet a megfelelő felszerelésre! Egy átázott cipő vagy ruha sok kellemetlenséget okozhat, elrontva ezzel a rég áhított kikapcsolódást. Azok is legyenek elővigyázatosak, akik a pancsolást, bűvázkodást részesítik előnyben! Itt is elengedhetetlen a megfelelő felszerelés és a kellő elővigyázatosság. Bárhová is menjünk, az útitervünk legyen előre átgondolt. Ügyeljünk az olyan apró részletekre, melyek hiánya kellemetlenséget okozhat! Legyen szó akár biztosításról, vízumról, parkolási lehetőségekről, esetleges szálláscseréről, sибérletről vagy más, előre nem látható pluszköltségről.

Ha mindenre odafigyelünk, kicsi a valószínűsége, hogy gondot okozna bármilyen felmerülő probléma. Ami még ennél is fontosabb! Soha ne hagyjuk otthon a jókedvünket! Ha az út elérte célját, és elégedetten, kipihenve jövünk haza a kirándulásról, azt nem csak mi magunk, de a körülöttünk lévő emberek is pozitívan fogják értékelni. És mosolygós, elégedett arcokat látva az ember sokkal könnyebben veszi az akadályokat.

Mgr. Petréc Csilla

ASZTALITENISZ SZAKOSZTÁLY

További céltudatos munka

A Tardoskeddi Hírmondó legutóbbi számában beszámoltunk a Sport klub mellett működő asztaliteniszszek szakosztályának eredményeiről. Az új, 2012/2013 idényben a szakosztály, csakúgy mint más években, most is két csapatot indított. Az V. ligás A – csapat a bajnokságot Lipták Miroslav, Csányi Roland, Vincze Péter, Matús Dávid, Vidová Zuzana és Tomšík Peter összeállításban kezdte. A VI. ligás B – csapatból hiányzik Bc. Borbély Tamás, így a szezonban Varga László, Birkus Károly, Mészáros László és Jávör Attila összetételű csapat indult. A szakosztály célja, tisztas eredményeket elérni, és mindkét csapatnak megmaradni az V. és VI. ligában, amelyre az eddig elért eredmények alapján

reális esély van. A bajnokságban való helytálláson kívül, az asztalitenisz szakosztály mindkét csapata meghívást kapott a magyarországi Tatára, nemzetközi asztalitenisz tornára. A csapatok itt is szeretnék megmutatni, hogy az eddig elért eredményeik alapja, a jó felkészülés mellett a játékosok aktív hozzáállása. További terveik közt szerepel Tardoskedden, elsősorban a község baráti településeinek részvételével, nemzetközi szintű karácsonyi asztalitenisz torna megrendezése.

Természetesen nagyon nehéz a mai anyagias világban szponzorok és támogatók nélkül eredményeket elérni, biztosítani a zavartalan felkészülést, az utaztatást a mérkőzések lebonyolítását. Az asztalitenisz

szakosztály ezúton is köszöni a szponzoroknak: Tardoskeddi Község Önkormányzatának, Tardoskeddi Mezőgazdasági Szövetkezetnek, Lipták papírzületnek, Varga Károlynak és Agro-Alfa Mészáros Antalnak a hathatós támogatást. A szakosztály bízik abban, hogy a támogatók a jövőben sem pártolnak el a szakosztálytól.

A csapatok bajnoki mérkőzéseiket továbbra is a járási technikai sportbizottság által jóváhagyott helyen, a sportklub nagytermében játsszák. A szakosztály bízik abban, hogy a község a jövőben is biztosítani tudja ezeket a helyiségeket. Egyöntetű, hogy az asztalitenisz nem olyan közhírt

és sok szurkolót megmozgató sportág mint a labdarúgás, de csapataink eredményeikkel, sikereikkel és aktív hozzáállásukkal méltóan képviselik községünket és a Tardoskeddi Sport Klubot. Bízunk abban, hogy jó eredményekkel zárjuk az őszi idényt és az asztalitenisz, mint sportág, Tardoskedden továbbra is sikeres lesz!

Mészáros László

KERESZTREJTVÉNY

Rejtvényünkben Hamvas Béla gondolatát rejtettük el.

Szerző: Lőrincz László

R. 1. rész	Tűzgömb	↓	Szibériai állóvíz	Nyakprém	↓	Gramm	Magyar szín. (József)	↓	Lassan tesz-vesz	↓	A tea-cserje szárított levelei
Vitamin	Spanyolországi város			Kettő - szlovákul			Kötőszó		Német férfinév		
Hazánk egyik városa						Férfinév					
						R. 2. rész					
Peru fővárosa					Római 100	↓	Prémes állatbőr				
Magyaror. település					Pelyva - szlovákul		Nem jobbra				
				Foszfor, antimon				Vissza unalmas			
				BSA				Sétatér eleje			
AD ACTA rövid.			Oszták festő (Karl)						Fésű fele		
Knock Out			Férfinév						Kötőszó		
Irány											
		Bernolákovo magyarul									Ritka férfinév
		Brazília tagállama									
	Tekert								Képző		
	Európai város								Hisz		
Női név				A kazal közepe				Düledék			
				A jód vegyjele				Rádusz			
Nobel díjas amerikai fizikus					Vitamin		Ránc				
					...leg, enyeleg		Magyar törvívó (Ildikó)				
Mátka				Nyughej				Római 1499			
				Kezembem van				Majdnem leér!			
Morzehang			Promile								Motor-kerékpár márkája
			...lez, stencilt géppel								
Római 1		Több irányba								Az egyik ismeretlen	
Vita		Ritka férfinév								Úsztatott fa	
Cérium											
									Tantál		
									hazánk egyik faluja		
				Páratlan etető!				Vitorla-rúd			
				Páros Gizike!				Oroszországi folyó			
Francia magazin					Liter		Öregember				
Fémötvözet					Kutrica		Kétes!				
Nulla						Angol női név					
						Zérus					
Éljenezés											
R. 3. rész											

GYEREKSAROK

Keresd a különbségeket!

TVRDOŠOVCE 20

P U S Š P S N P U S Š P S N P U S
H K Sz Cs P Sz V H K Sz Cs P Sz V H K Sz

Január / Január

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

Február / Február

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

Marec / Március

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

Apríl / Április

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17

Máj / Május

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

Jún / Június

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Júl / Július

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17

August / Augusztus

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14

September / Szeptember

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

Október / Október

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

November / November

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

December / December

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

ODVOZ SEPAROVANÉHO ODPADU / SZEPARÁLT HULLADÉK GYŰJTÉSE

- PLASTOVÉ ODPADY A FÓLIE / MŰANYAG HULLADÉK ÉS FÓLIÁK
- TETRAPAKOVÉ ODPADY / TETRAPAKOS PAPÍRDOBOZOK
- ELEKTRONICKÝ ODPAD, AKUMULÁTOR, PNEUMATIKY / ELEKTRONIKAI HULLADÉK, AKUMULÁTOROK, GUMIABRONCSOK
- OBJEMOVÝ ODPAD / NAGYMÉRETŰ HULLADÉK
- SKLO / ÜVEG

ODVOZ KOMUNÁLNEHO ODPADU KAŽDÝ PÁRNY TÝŽDEŇ.

KOMMUNÁLIS HULLADÉK ELSZÁLLÍTÁSA MINDEN PÁROS HÉTEN.

13 TARDOSKEDD

Š	P	S	N	P	U	S	Š	P	S	N	P	U	S	Š	P	S	N	P	U
Cs	P	Sz	V	H	K	Sz	Cs	P	Sz	V	H	K	Sz	Cs	P	Sz	V	H	K
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31					
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28					
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31		
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30							
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31				
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30		
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31						
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31			
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31					
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30			
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31

OBECNÝ ÚRAD/KÖZSÉGI HIVATAL
tel: 035 6492 202, fax: 035 6492 413

Úradné hodiny/Ügyfélfogadás:
Pondelok/Hétfő: 8⁰⁰ – 12⁰⁰, 12³⁰ – 16⁰⁰
Utorok/Kedd: 8⁰⁰ – 12⁰⁰
Streda/Szerda: 8⁰⁰ – 12⁰⁰, 12³⁰ – 17⁰⁰
Štvrtok/Csütörtök: nestránkový deň/nincs félfogadás
Piatok/Péntek: 8⁰⁰ – 12⁰⁰

Obecná polícia / Községi rendőrség
Rajmund Borbély: 0905 547 457
Peter Marenčák: 0905 569 432
Zoltán Borbély: 0905 327 358
Dávid Szabó: 0905 547 443

www.tvrdosovce.sk
www.tardoskedd.sk